

# ÅRSRAPPORT

Vestfoldmuseene IKS

# 2020



Foto: VisitVestfold

 VESTFOLD  
MUSEENE

Haugar kunstmuseum | Hvalfangstmuseet | Vestfoldarkivet | Samlingsforvaltningen | Larvik Museum | Berger museum  
Aluminiummuseet | Jernverket Eidsfoss | Midgard vikingsenter | Slottsfjellsmuseet | Munchs Hus | Thor Heyerdahl-instituttet

## Vestfoldmuseene består av følgende enheter:



Aluminiummuseet



Hvalfangstmuseet



Berger museum



Jernverket Eidsfoss



Haugar kunstmuseum



Larvik Museum



Midgard vikingsenter



Slottsfjells museet



Munchs hus



Thor Heyerdahl-instituttet



Samlingsforvaltningen



Vestfoldarkivet

# Leders ord

Språkrådet kåret årets ord i 2020 til «Koronaen». Alle vi som lever i dag, og de som vil arbeide med historie i fremtiden, vil vite hva koronaen er, hvordan viruset endret samfunnet, og hvordan den endret vår måte å samhandle på. Og Vestfoldmuseene er intet unntak. Koronaen har preget ALT vi har gjort og tenkt i 2020. Hvordan arbeider et museum når formidlingsarenaene er fysisk stengt? Hvordan bruker vi digitale verktøy til å levere på samfunnsoppdraget? Hvordan samarbeider vi og utvikler oss når ansatte arbeider hjemmefra? Er det mulig å formidle godt til skolebarn gjennom et munnbind? Hva lærer vi nå som må tas med videre når koronaen er over? I Vestfoldmuseene har vi siden koronaen slo til 12. mars, og museene stengte, balet med disse spørsmålene og tusen til.

Da sommeren kom og vi åpnet opp igjen, var det med stort fokus på smittevern og frykt for å gjøre noe galt. Ingen publikummere eller ansatte skulle behøve å bli syke fordi de hadde vært på en av våre enheter. Allikevel har alle våre formidlingsarenaer holdt åpne siden mai/juni 2020. Alle DKS og skoleopplegg er tilbudt som normalt, og mange foredrag og arrangementer er forsøkt gjennomført. Vi har lagt ned mye arbeid i tilbud som er blitt avlyst eller annerledes enn vi ønsket. Besøkstallene i 2020 sier alt om dette merkelige året. Totalt hadde vi ca. 35 % nedgang. Dette tallet kunne vært enda høyere om ikke juli viste seg å bli svært bra med ferierende nordmenn, og at skolene har satt mye inn på å tilby sine elever gode tilbud i en ellers vanskelig tid.

Året 2020 har stått i endringens tegn i Vestfoldmuseene. Ny strategi ble vedtatt av styret i februar og tydelige fokusområder er mangfold, attraksjon, bærekraft og digitalisering. Vår visjon er å være alltid aktuelle, noe som krever stor tilstedeværelse og samhandling med samfunnet rundt oss. For å møte strategiens ambisjoner må vi også samarbeide bedre internt. Ny organisasjonsstruktur er på plass og vil hjelpe oss til bedre utnyttelse av selskapets samlede ressurser og kompetanse. Den vil også styrke oss på kjerneområdene og den vil bidra til solid forankring i lokalmiljøene. Den nye strukturen er gjeldende fra mars 2021, og vil ha fem avdelinger. Dette er Fellestjenester, Utvikling, Kulturhistorie, Arkiv og forvaltning og Kunst. Alle avdelingene vil i større og mindre grad ha ansvar, ansatte og arbeidsoppgaver på alle enhetene.

I 2020 var vi så heldige å få Færder kommune inn på eier-siden. I tillegg ble Thor Heyerdahl-instituttet innlemmet. Thor Heyerdahl-instituttets formål er å videreutvikle Thor

Heyerdahls ideer innenfor tverrfaglig forskning, internasjonal dialog og beskyttelse av det globale miljøet. Dette skal utføres gjennom godt samarbeid internt i Vestfoldmuseene, samtidig som det eksterne samarbeidet nasjonalt og internasjonalt skal styrkes.

Høsten 2020 landet vi også en annen viktig milepæl, nemlig ny selskapsavtale og ny finansieringsmodell. Begge er grunnlaget for riktig og god utvikling i årene som kommer.

Noe av det vi har styrket oss på i 2020 er kunnskapen om de digitale mulighetene. Det var en vekker å oppleve at eneste måten å nå publikum på, var digitalt. Vi har lært at fremover må digital og analog formidling sidestilles. Begge har sine fordeler og ulemper, og den ene kan ikke erstatte den andre. Også når det gjelder å forenkle arbeidsprosesser og å gi tilgang til samlinger og kunnskap digitalt, så har 2020 vært et godt år. Vi startet arbeidet med vår podkast, TidsforDRIV, på høsten, og samarbeidet med Nasjonalbiblioteket om digitalisering av våre film- og fotosamlinger i Mo i Rana ble også igangsatt.

Vi er glade for offentlige eiere og støtterordninger som gir oss økonomisk grunnlag for å holde formidlingsarenaene våre åpne, til tross for strenge smitteverntiltak og reduserte besøkstall. Våre ansatte har vist stor fleksibilitet og innsats i året som har gått og jeg ønsker å rette en stor takk til dem.

Tilbudet i Vestfoldmuseene er rikt, variert og viktig, både for de som besøker oss fysisk og de som møter oss på digitale flater. Vi gleder oss til å fortsatt være alltid aktuelle for våre besøkende og ser frem til et spennende og godt 2021!

**Lene Walle**

**Direktør i Vestfoldmuseene IKS**



**Kulturministeren på besøk, juni 2020. F.v. direktør Lene Walle og kultur- og likestillingsminister Abid Raja**

# Strategi og hovedtall

## Vestfoldmuseenes formål, § 4 i selskapsavtalen

Vestfoldmuseene IKS skal drive og videreutvikle museum og arkiv i selskapet ved å:

- Forvalte samlinger, kunst- og kulturhistoriske gjenstander, arkiv og immateriell kulturarv
- Drive aktiv samlingsutvikling
- Dokumentere, forske i, og formidle lokal, regional, nasjonal og internasjonal kunst, kulturarv og kulturhistorie
- Være en tydelig samfunnsaktør
- Utføre eksterne oppdrag innenfor arkiv og kulturhistorie
- Følge ICOMs og ICAs etiske regelverk

Alle enhetene til deltakerkommunene skal videreføres som en del av selskapet. I selskapets budsjetter og planer skal aktivitetene for hver enkelt enhet klart fremgå.

Selskapet skal ikke eie samlinger, bygninger el., men disponere disse iht. samarbeidsavtaler mellom eierne av disse og selskapet.

Vestfoldmuseene drifter kunstmuseum, arkiv, kulturhistoriske museer, historisk senter, et institutt og fellestjenester. Museet var i 2020 geografisk organisert og museets syv avdelingsdirektører har ledelse på sitt/sine sted(er). Kun direktør og stabsdirektør har et tverrgående ansvar.

Ny visjon, verdier og mål ble tatt i bruk i 2020 i forbindelse med ny strategi i 2020–2024:

## Visjon – Alltid aktuelle

Vi skal bruke våre unike arenaer og samlinger til å belyse samfunnsaktuelle temaer. Slik bidrar vi til økt kunnskap, mangfold og tilhørighet i regionen.

## Verdier – Vi kjennetegnes ved at vi har DRIV

- **Dynamiske:** Vi er initiativrike og handlekraftige. Vi tar plass og sikrer at kunst og kulturarv aktualiseres og har gode kår
- **Relevante:** Vi belyser aktuelle temaer og stiller kritiske spørsmål. Vi fremmer demokrati og påvirker samfunnsutviklingen
- **Inkluderende:** Vi er tilgjengelige, synlige og i dialog. Hos oss skal alle føle seg velkommen og ivaretatt
- **Verdifulle:** Vi forvalter, forsker og formidler i et langsiktig perspektiv. Vi skaper opplevelser som beriker samfunnet

## Mål

- Vi formidler kunnskap, skaper opplevelser og møter publikum på ulike arenaer
- Vi utvikler samlingene, bevarer og gjør dem digitalt tilgjengelige
- Vi forsker og utvikler ny kunnskap i egen regi og i samarbeid med andre
- Vi bidrar til et bedre samfunn gjennom bærekraft, mangfold og dialog
- Vi er en attraktiv arbeidsplass som arbeider effektivt med måloppnåelse

## Tall fra 2020:



**107 453 924**

Omsetning



**108 791**

Besøkende



**1 260 858**

Foto i magasin



**38 980 000**

Statlig tilskudd



**89**

Ansatte



**5 772**

Hyllemeter i arkivmagasin



**27 825 230**

Fylkeskommunalt tilskudd



**44 719**

Gjenstander i magasin



**31 711**

Gjenstander på  
DigitaltMuseum



**16 240 624**

Kommunalt tilskudd



**27**

Antikvariske bygg



**143 000**

Antall besøkende  
på nettsidene



**52 000**

Antall følgere  
på sosiale medier



## Utvikling siste tre årene:

	2020*	2019	2018
Omsetning	107 453 924	98 987 825	95 060 085
Besøkende på arenaene	108 791	169 298	148 241
Besøkende på nettsidene	143 000	95 000	94 000
Antall gjenstander på DigitaltMuseum	31 711	29 408	27 807

\*Preget av pandemien

Kultur- og likestillingsminister  
Abid Raja prøver øksekastning på  
Midgard vikingsenter, juni 2020.  
Foto: Mekonnen Wolday.



## Måloppnåelse

Året 2020 ble svært spesielt pga. koronapandemien med reduksjon i besøkstall og billettinntekter. Økonomisk kom vi positivt ut av 2020 pga. reduserte kostnader og ekstra tilskudd fra staten. Innenfor området formidling var det en utfordring med måloppnåelse, men innenfor områdene forvaltning, fornying og forskning har vi levert godt gjennom hele året. Vi har målt opp mot handlingsplan 2020. Vi fikk godkjent ny strategi med mål, delmål og tiltak i løpet av året. Handlingsplan 2021 er satt iht. denne. På slutten av 2020 ble det vedtatt ny selskapsavtale og finansieringsmodell som gjør det enklere å arbeide for mer helhet i museet fra 2021. I 2021 vil ny organisering implementeres der samhandling, helhetstenking og optimal ressursutnyttelse er viktige momenter for å nå mål og leve opp til strategien.

## Vi formidler kunnskap, skaper opplevelser og møter publikum på ulike arenaer

Formidling til publikum er en av våre viktigste kjerneoppgaver og en svært synlig oppgave. Det var utfordrende å formidle vår kunnskap og samlinger da museene stengte ned våren 2020, og vi satte derfor fokus på digitale verktøy og plattformer. I Vestfoldmuseene var digital formidling, inntil våren 2020, sett på som et supplement for den fysiske formidlingen. Nå snur vi oss for å likestille den digitale og fysiske formidlingen. Dette fremgår tydelig av vår nye formidlingsplan som ble vedtatt i 2020. Her svarer vi ut strategisk valg og delmål.

I handlingsplan for 2020 hadde vi følgende strategiske valg som vi har jobbet systematisk med gjennom året;

### **Formidling og opplevelse for et bredt publikum**

*Vestfoldmuseene skal ha et overordnet blikk på Vestfoldts historie, gi den liv og gjøre den relevant. Målet med utstillinger og formidling er å gi læring, opplevelse og skape dialog. Nye utstillinger skal invitere til deltakelse og økte besøkstall. Vestfoldmuseene skal fornye digitale løsninger for å forsterke og utvide publikums opplevelser. Dette gjør vi gjennom ulike aktiviteter.*

## Kommunikasjon og digital formidling

I 2020 tok vi et stort steg mot en mer digitalisert hverdag. Det ble nødvendig å videreutvikle våre eksisterende digitale plattformer, heve kompetanse og øke fokus på digital formidling, samt tenke nye løsninger for å nå våre målgrupper og interessenter.

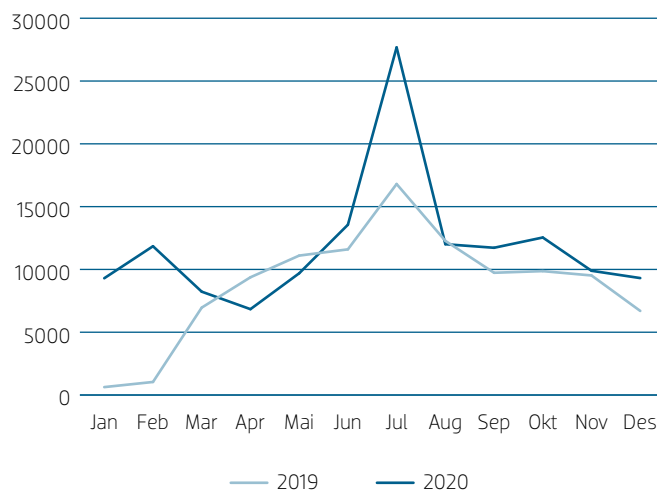
Vi så en markant økning av trafikk inn på våre digitale mediekkanaler, som nettsider, sosiale medier, DigitaltMuseum og Pinterest. Vi arbeidet med 3D-omvisning på museer, strømming av foredrag og omvisninger, og økte bilde- og videobruk. Gjennom året har vi jobbet med felles tilbud, samkjøring av prosjekter og hatt fokus på mer helhetlig og enhetlig kommunikasjon og markedsføring. Her kan blant annet nevnes:

- **Nyhetsbrev** lansert, med plan om seks årlige utgivelser, med aktuelle temaer, tilbud, nyheter og informasjon
- **Informasjonsskjermer** på arenaene, ble kjøpt inn og forberedt for lansering i 2021
- **Quiz** på nettsider, med ulike tematisk innhold
- **Podkast TidsforDRIV – der historien får en stemme** ble forberedt og 18 episoder spilt inn for lansering i 2021

I løpet av 2020 har vi sett viktigheten av å prioritere digital formidling i riktige kanaler, med aktuelt budskap og informasjon mot våre målgrupper. Her benyttes hovedsakelig egne nettsider og sosiale medier.

## Nettsider

Vi hadde 143 000 unike besøkende på våre nettsider i 2020, en økning på 34% i forhold til året før:



## Sosiale medier

Vestfoldmuseene har totalt 12 ulike Facebooksider med totalt ca. 44 000 følgere. Vi har 11 Instagramkonti med ca. 12 000 følgere totalt. Kanalene er viktige bidragsyttere for å nå publikum. Det vektlegges toveis kommunikasjon, gode bilder/video og aktualitet i innleggene. I tillegg jobbes det med struktur, systematisering, enhetlig profil og én stemme utad, samt kompetanseheving.

## Kunstporten

I samarbeid med ulike aktører er appen Kunstporten videreutviklet i 2020. Appen benyttes av Haugar kunstmuseum. Kunstporten er tilpasset målgruppene ungdom og barnefamilier og er tilgjengelig via nettlekere, mobiltelefoner eller på håndholdte enheter som lånes ut på museet.

## DigitaltMuseum

DigitaltMuseum er en viktig kanal for oss ifm. formidling til publikum.

ENHET	ANTALL POSTER PUBLISERT PÅ DIGITALT MUSEUM	SIDE-VISNINGER	ANTALL BRUKERE	ANTALL NEDLASTNINGER	ARTIKLER SIDE-VISNINGER	ARTIKLER ANTALL BRUKERE	ANTALL ARTIKLER PUBLISERT
Aluminiummuseet	1282	2550	2131	86	219	193	2
Berger museum	4847	4645	4020	95	2590	1279	36
Hvalfangstmuseet	10798	17684	14135	496	39	34	1
Larvik Museum	9743	18974	14491	482	271	199	2
Munchs hus	457	733	585	24	0	0	0
Nord-Jarlsberg-museene	169	1526	1167	58	36	26	2
Eidsfoss industri-historiske samlinger	213	2733	2067	60	125	108	2
Slottsfjellsmuseet	4838	7349	6042	226	0	0	0
Vestfoldarkivet	128	634	463	19	295	252	16
<b>Sum alle</b>	<b>32475</b>	<b>56828</b>	<b>45101</b>	<b>1546</b>	<b>3575</b>	<b>2091</b>	<b>61</b>



## Pinterest

Pinterest er en kanal vi ser brukes mye i forbindelse med foto. Det er høye tall på sidevisninger og foto deles globalt.

MÅNED	ANTALL SIDE-VISNINGER	ANTALL LAGRINGER	MEST POPULÆRE MAPPER	MEST POPULÆRE OBJEKTER	ANTALL SIDE-VISNINGER AV DE VI HAR PUBLISERT
Januar	18325	140	Strykejern, kvarder, navigasjon	HL.05029, HL.02872, VF.06246	
Februar	17249	81	Strykejern, kvarder, kanon	HL.05029, HL.02872, VF.06246	
Mars	21817	102	Strykejern, kvarder, natthus, kompass	HL.02872	
April	19885	65	Strykejern, kvarder, natthus, kompass	VF.06246, HL.02872	
Mai	21195	81	Strykejern, kvarder, natthus, kompass		
Juni	18344	77	Strykejern, kvarder, natthus, kompass	HL.02872, VF.06246, LSJ.00201	
Juli	14971	46	Strykejern, kvarder, natthus, kompass		
August	14663	49	Strykejern, kvarder	VF.06246 VF.09376	
September	17373	45	Kvarder, strykejern, telefoner	VF.06246, VF.09377	
Oktober	25652	88	Kvarder, strykejern, telefoner	HL.05029	1558
November	25435	83	Kvarder, strykejern, telefoner	Foto av hvalbåter, Hvalfangst fra Fotoweb	490
Desember	16498	62	Kvarder, strykejern, navigasjon	Hvalbåter i opplag, kompass LSJ.00201	203
<b>Sum alle</b>	<b>231407</b>	<b>919</b>			<b>2251</b>



Podkasten TidsforDRIV, 18 episoder spilt inn for lansering i 2021. F.v. Jon Anders Bjerva, Ellen Asplin og Liv Arnesen.  
Foto: Susan Melleby

## Formidling av arkivene

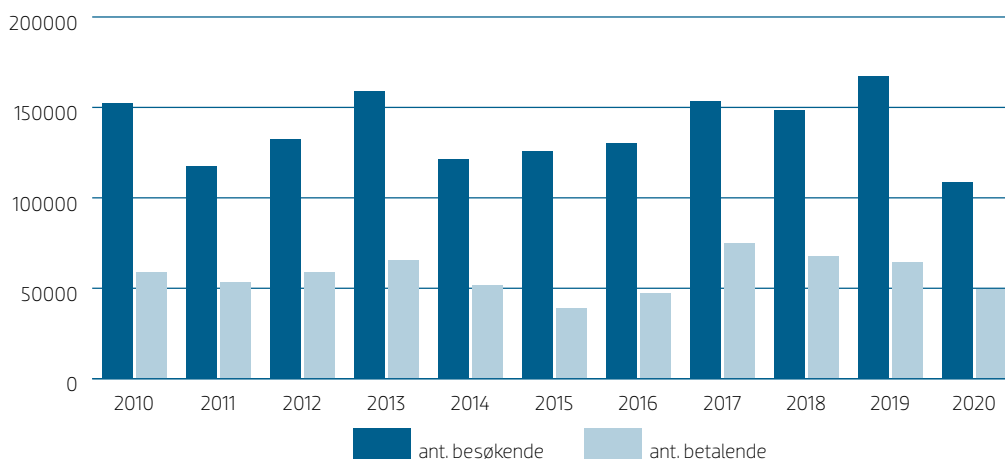
Vestfoldarkivet sto i 2020 bak utstillingen «Fabrikken» på Vestfossen kunsthøgskule. Utstillingen løftet fram arkivet til Vestfoss cellulosefabrikk som er avlevert og ordnet av Vestfoldarkivet. Vestfossen kunsthøgskule har etablert seg i de gamle lokalene til fabrikk. I mai 2020 ble utstillingen åpnet gjennom et digitalt arrangement, men heldigvis kunne utstillingen være åpen for publikum gjennom sommeren. Arkivet og historien til fabrikk var også inspirasjon til en teaterforestilling som ble arrangert som en vandreteaterforestilling i fabrikk. En del av forestillingen var å bli kjent med arkivet og historien til fabrikk. Forestillingene var utsolgte og fikk gode tilbakemeldinger fra publikum. Samarbeidet med Vestfossen kunsthøgskule har vært godt, og de ønsker en ny utstilling i 2021. Arbeidet med utstilling og ordningen av arkivet er finansiert av Viken fylkeskommune og med arkivutviklingsmidler.

## Antall besøkende på våre enheter gjennom året

Året 2020 ble et svært spesielt år. Vi hadde en total nedgang på 35% i forhold til året før. Juli var isolert sett en god måned for alle arenaer.

ENHET	TOTALT BESØKENDE	DKS	TOTALT BARN INKL. DKS	2020	2019	ENDRING I %
Aluminiumsmuseet	986	620	753	1 823	672	171 %
Jernverket Eidsfoss	1 753	367	982	11 510	11 500	0 %
Berger museum	848	471	1 281	10 147	13 628	-26 %
Slottsfjellsmuseet	10 545	1 124	7 288	21 784	32 643	-33 %
Munchs hus	1 827	624	846	2 834	6 741	-58 %
Larvik Museum	2 511	1 747	3 130	7 506	13 013	-42 %
Thor Heyerdahl-instituttet	0		0	50	2 043	-98 %
Hvalfangstmuseet	14 876	3 070	7 861	25 532	24 754	3 %
Haugar kunstmuseum	2 757	2 429	3 129	6 384	23 166	-72 %
Midgard vikingsenter	13 454	2 896	4 766	20 631	39 107	-47 %
Vestfoldarkivet		320	320	565	1 973	-71 %
Samlingsforvaltningen			0	25	58	-57 %
<b>Besøk Vestfoldmuseene totalt</b>	<b>49 557</b>	<b>13 668</b>	<b>30 356</b>	<b>108 791</b>	<b>169 298</b>	<b>-35%</b>

## Utviklingen i besøk 2010 – 2020:



## Arrangementer

Flere planlagte arrangementer ble avlyst eller utsatt. De som ble gjennomført hadde begrenset plass på grunn av restriksjoner og smittevern. Følgende arrangementer ble gjennomført, enten som planlagt fysisk eller som digitalt tilbud:

ENHET	TYPE ARRANGEMENT OG AKTIVITET	ANTALL PUBLIKUM
Aluminiummuseet	To foredrag, hvorav et ble digitalt overført: Joakim Hammerlin: «Vekstsmertener eller amputasjon» (Digitalt). Per Halvor Sælebakke: «Sølv» (Kongsberg sølvgruver)	10
	Vinterferietilbud med familieaktiviteter. «Nypreparert» museumsløype med oppgaver knyttet til den nye utstillingen	79
	Foredrag på Holmestrand bibliotek og åpent museum med fri entré i forbindelse med TV-aksjonen: Ragnhild Elisabeth Waagaard, WWF: Bakgrunnen for TV-aksjonen, Kåre Helge Karstensen, SINTEF: «Plastforsøpling av havområdene»	55
	Teaterkonsert med Grenland Friteater på Biorama/Holmestrand	2
	Høstferietilbud med familieaktiviteter. Digitale og analoge oppgaver knyttet til utstillingen og digital høstkonkurranse	63
Jernverket Eidsfoss	Foredrag 8. mars av Stine-Marie Schmedling	11
	Digital 1. mai-konsert med Trond Granlund. Vist på Facebook	1100 visninger
	«Skrekk og gru», et årlig arrangement på Eidsfoss hovedgård i forbindelse med Allehelgensdag. Aktiviteter og vandreteater med- og for barn i samarbeid med Holmestrand kulturskole	110
Munchs hus	Vandring i Edvard Munchs fotspor i Åsgårdstrand og omvisning i Munchs hus	2600
	Digitale Munch-opplevelser	319
Hvalfangstmuseet	Vinterferieaktiviteter	219
	Nyåpning av museet og nye utstillinger	810
	Omvisninger i sommersesong	385
	Sommeraktivitet for barn/barnefamilier, «Min skipskiste er lastet med ...»	407
	Familiearrangement, «Hvalmysteriet»	39
	Boklansering Vestfoldmuseenes skriftserie nr. 1 Kontekst og tanke	19
	Høstferieaktiviteter	190
	«Plast i havet» - familiearrangement i tilknytning til årets TV-aksjon	72
	Foto-, film- og lydkveld: Folkemusikk, i samarbeid med Vestfoldarkivet	20
	Boklansering med Scottish Norwegian Connection, Hvalfangerbrigaden	20
Larvik museum, Verksgården	Vinterferieaktiviteter	189
	«Larvik-kvinner og andre kvinners innsats under krigen», foredrag ved Jørn Bue Olsen. I samarbeid med Larvik historielag	60
Larvik museum, Sjøfartsmuseet	«Christian Nielsen – Larvik hvalfangst pionér», foredrag ved James Ronald Archer	238
	«Lancing – Larviks verdenskjente fullrigger», foredrag ved Erling Melsom	
	«Hvalbåten Pol III: 8. april 1940», foredrag ved Erling Melsom	
	«Whitbread Round The World Race 1981–82", med Berge Viking. Foredrag ved Stig Hatlo	
Larvik museum, Herregården	Høstferieaktiviteter	116

ENHET	TYPE ARRANGEMENT OG AKTIVITET	ANTALL PUBLIKUM
Larvik museum	Teatervandring. Digital formidling	153 visninger
	Film om georadarundersøkelser i Herregårdens hage. Digital formidling	4862 visninger
	Filmsnutt om gardiner i Herregården. Digital formidling	469 visninger
	Film om Herregården i Larvik, 1700-tallets interiører og tekstiler. Digital formidling	4214 visninger
	To filmsnutter om påsketradisjoner og gjør-det-selv. Digital formidling	2285 visninger
	Film «80 år siden okkupasjonen». Digital formidling	1422 visninger
	Serie på fem filmsnutter om Larvikshistorie. Digital formidling	4430 visninger
	Publisert filminnspilling av foredrag: Pol III, 8. mars 1940 (var tilgjengelig i 2 uker). Digital formidling	-
Berger museum/Berger historielag	Vandring til Glaneren med bruk av kart med QR-koder og artikler fra DigitaltMuseum	47
Berger museum og Fossekleiva kultursenter	Fossekleiva Rapsodi, boklansering	20
Slottsfjellsmuseet	«Tunsbergleden», et foredrag av Cathrine Stangeby Engebretsen	28
	Spesialomvisninger med tolk for døve	40
	Foredrag «Borger i borgerkrigen – et viktig element i krigføringen?»	52
	Vinterferiemoro	459
	Olsok 29. juli med aktiviteter på Vestfoldtunet	291
	«Museet som møteplass», for- og med brukere av Tønsberg Dagpsykiatrisk Senter i samarbeid med Tønsberg Rotaryklubb	60
	Spesialomvisninger «Norsk for innvandrere», Tønsberg læringscenter	50
	«Miljøsak = fredssak», foredrag ved filosof Arne Johan Vetlesen/Norges fredslag	45
	Høstferiemoro	364
	Natt på museet	300
	Digitale Julekort, erstatning for julemarked	-
Thor Heyerdahl-instituttet	Digital nasjonal konkurranse om Thor Heyerdahl-stipend 2020/2021, på kr. 50 000. Tema: <b>kulturforståelse på en flåte</b>	375
	«Verden med virus: Minner oss om hvor lite kontroll vi har?», foredrag ved professor Thomas Hylland Eriksen	50
	«Livet er en ekspedisjon? Ekspedisjoner til Sydpolen og Nordpolen – overførbart til livet?», foredrag ved ekspedisjonsleder Liv Arnesen	50
Thor Heyerdahl-instituttet i samarbeid med Kon-Tiki museet, Universitet i Genova, Universitet i Milano og Andora kommune (Italia)	«Thor Heyerdahl: Miljøforkjemper for verdenshavene». Dialog og refleksjoner om Thor Heyerdahls kulturarv mht. havet og miljøutfordringer, samt FNs bærekraftsmål. Digitalt seminar. Oppfølging av konferansen The Thor Heyerdahl International Day 2019, med tema <b>Havet og miljøutfordringer</b>	-
Thor Heyerdahl-instituttet i samarbeid med Andora kommune (Italia)	Thor Heyerdahl flåteregatta og feiring av 50 års jubileum for RA-ekspedisjonene, 1969–1979. Arrangementsdager i Andora kommune i Italia	-

ENHET	TYPE ARRANGEMENT OG AKTIVITET	ANTALL PUBLIKUM
Vestfoldarkivet og Samlingsforvaltningen	Lansering Arkivert «Vestfold + Telemark = Sant». Arrangement i foajeen i Hinderveien	-
	Fra arkiv til bok – Boken om mesterkokken Edgar Ludl. Åpent arrangement i foajeen i Hinderveien	5
	Åpent arrangement i foajeen i Hinderveien	30
	«Bortenfor tida & Vestfos Cellulosefabrikk – kilder til historien». Samarbeid med Vestfossen Kunstlaboratorium og Barbro Djupvik Produksjoner. Forestilling og foredrag. Omvisning i utstilling	100
	Omvisning i museenes magasiner. Åpent arrangement der publikum får være med inn i magasiner og lære om arbeidet med forvaltning av museumssamlinger. Tema var plastgjenstander	23
	Foto, film- og lydkveld – folkemusikk. Forestillingen «Lyden av Vestfold og Telemark» ble framført av Folkemusikerne Karolina Westling, Tone Juve og Elfi Sverdrup. Forestillingen er basert på arkivmateriale fra den nye regionen og er støttet av Vestfold og Telemark fylkeskommune. Presentasjon av folkemusikk fra Vestfold i arkivet, musikk i fotoarkivet og draktskikk i Vestfold. Åpent arrangement på Hvalfangstmuseet	30
	Foto- og filmkveld om 2. verdenskrig. Planlagt som åpent arrangement i foajeen på Hinderveien, men pga. koronapandemien omgjort til digitalt arrangement på nettsider	-
	Omvisning i magasinene. Planlagt som åpent arrangement, men grunn av koronapandemien ble det i stedet laget en digital fortelling for nettsider og Facebook	-
Midgard vikingsenter	Filmkveld og håndverk	-
	Barnas jolefest i Gildehallen	125
	Tekstil workshop	-
	Håndverksaktiviteter	20
	Vikingarna for 100	194
	Vinterferiemoro	250
	Tekstil workshop	8
	Aktiviteter i Gildehallen	9
	Utstillingsåpning «Mørke skyer over Borre»	38
	Sommerskole	20
	Vikingsommer	3033
	Forum for eksperimentell arkeologi	262
	Forskningsdagene	45
	Minimarked i Gildehallen	154
	Høstferiemoro i Gildehallen	229
	Borrehaugene i nytt lys (utearrangement)	400
	Julemarked	57
Familiejulebord	38	
Romjulsmoro	73	



Nyåpning av Hvalfangstmuseet, februar 2020.  
Foto: Atle Møller



## Utstillinger

Vi formidler et variert mangfold av utstillinger på de ulike arenaene. I 2020 åpnet vi tre nye utstillinger; Hvalfangstmuseet åpnet utstillingen **Vi var ute etter hval** i februar. Den forteller om hvalfangstens fremvekst og den enorme beskatningen av blåhvalen. På Midgard vikingsenter åpnet vi i mai utstillingen **Mørke skyer over Borre**, som forteller om NS' bruk av Borrehaugene og vikingtiden i sin propaganda. I oktober åpnet Digitale Munch-opplevelser i rådhuset i Åsgårdstrand, eid av Horten kommune og formidles av Vestfoldmuseene.

Publikum har hatt tilbud om følgende utstillinger gjennom året:

ENHET	NAVN PÅ UTSTILLING	LENGDE PÅ UTSTILLING	BIDRAGSYTERE	VIDERE PLAN FOR UTSTILLINGEN
Aluminiummuseet	Galleri AL13 -aluminium, mulighetens kunst, framtidens metall	November 2019 -		Videreutvikling av publikumstilbud, digital formidling
Jernverket Eidsfoss	Til Elise. Formerenke på Eidsfos verk	Fast		Vedlikehold og enklere oppgraderinger
	Rakel Seweriin. Fra Eidsfoss stasjon til Kongens bord	Fast		Vedlikehold
	Jernverksmuseets faste utstilling	1996 -		Ny utstilling, oppgradert museumsbygg 2024
Munchs hus	Munchs arbeidsverktøy og rammer vises frem i atelier	Fast		Fast utstilling i atelier, tidligere butikk
	Digitale Munch-opplevelser, Åsgårdstrand gamle rådhus	Fast	Expology og Horten kommune.	Oppdateringer og videreutvikling.



Digitale Munchopplevelser i gamle rådhuset i Åsgårdstrand. Foto: Bjørn Jacobsen, Expology



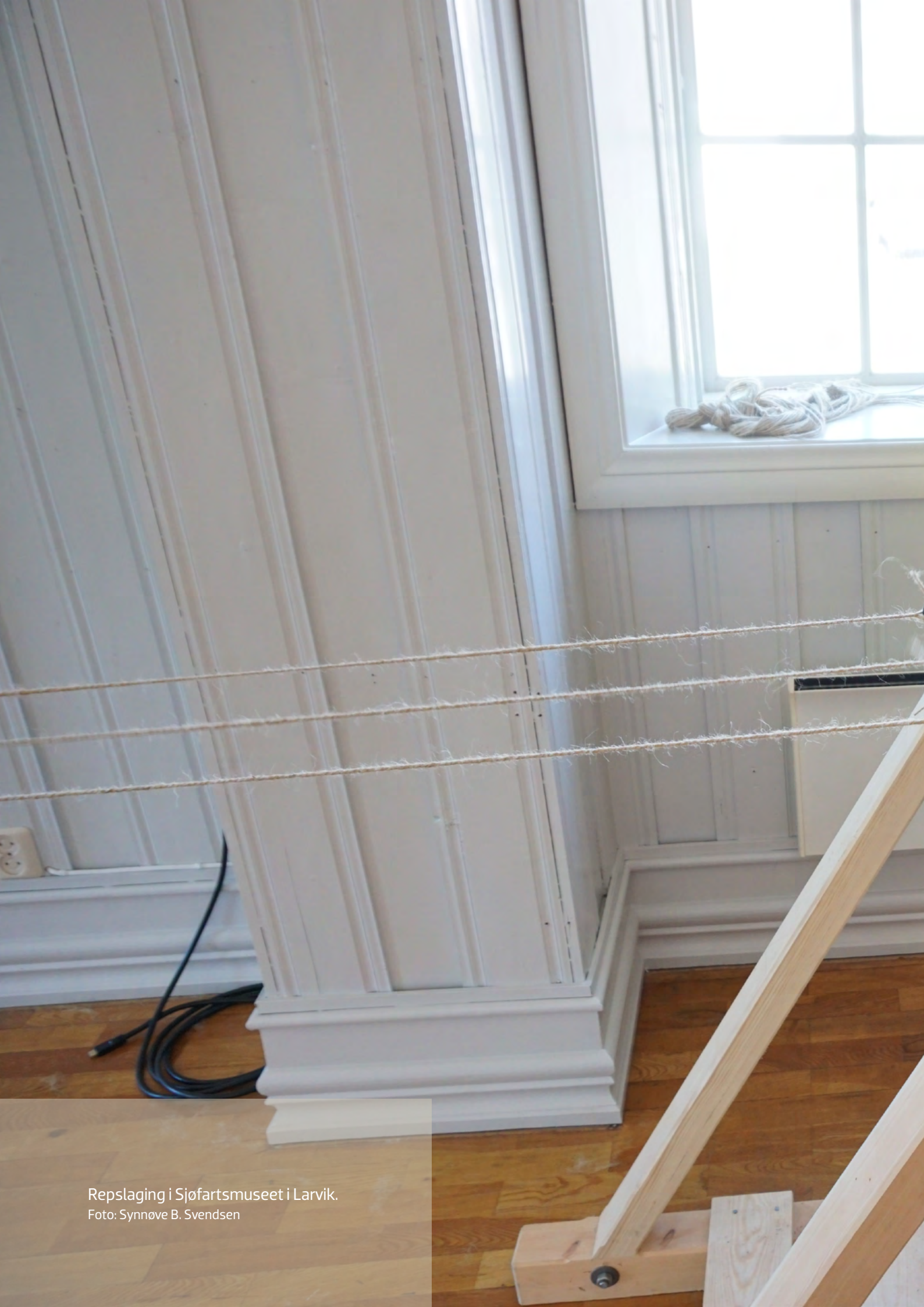
ENHET	NAVN PÅ UTSTILLING	LENGDE PÅ UTSTILLING	BIDRAGSYTERE	VIDERE PLAN FOR UTSTILLINGEN
Hvalfangstmuseet	Vi var ute etter hval	Februar 2020 -	Kvorning Design og Kommunikation AS	Utvikle og tilby undervisning gjennom DKS, utvikle katalog. Estimert visningstid 8-10 år
	Veteran i ny tjeneste, utstilling om museumshvalbåten «Southern Actor».	Februar 2020		Estimert visningstid 3 år
	Museets eldste del (kjeller og sal)	1917 -	Taksidermist Lars Kofoed	Fornylse og ivareta den gamle atmosfæren.
	Hvalbåten «Southern Actor» (selve båten som en «flytende utstilling»)			Driftsmodell avklares
Larvik Museum, Verksgården	Den glemte byen	2012 - 2020	Fritz Halvorsen	Tas ned i januar 2021. Ny utstilling åpner juni 2021
	Larvik i endring	2016 -	Fritz Halvorsen	Suppleres med et større veggilde i 2021, som en del av byjubiléet
Larvik Museum, Sjøfartsmuseet	Oppdagere og eventyrere	2017 - 2021		Blir stående ut 2021
	Hvalfangstbyen Larvik	2019 - 2021		Blir stående ut 2021
	Krigsseilere fra Larvik	2019 - 2021		Blir stående ut 2021
Larvik museum, Herregården	Interiørutstillinger	2020 - 2021	Lars Jacob Hvinden-Haug (NIKU)	Ferdigstille planlagt del av tekstilprosjektet (senger og gardiner) i åtte rom
	Det sanselige 1700-tallet	2019 - 2021	Plakatutstilling laget av prosjektet «Tollistene»	Blir stående ut 2021
Berger museum, Fossekleiva kultursenter	Tett på [Avstand]	Juni 2020 - august 2020	Peter Knudsen, Camilla Tellefsen/Sindre Eriksson, Vision Mechanics, Kevin Titzer, Mari L Kamsvaag/Thomas Bergsten og Penguin and The Monkey alias Thiis/ Hildebrand	Se: <a href="http://www.fossekleiva.no">www.fossekleiva.no</a>
	Alltid bak kamera	August 2020 - september 2020	Foto- og filmsamlingen etter Omdal	Se: <a href="http://www.omdalsamlingen.no">www.omdalsamlingen.no</a>
Midgard vikingsenter	Hauger, Haller, Hav	April 2018 - desember 2024	VTFK	Ut 2024 som Midgard hovedutstilling
	Mørke skyer over Borre	Juni 2020 - juni 2022	Finansiell støtte er mottatt	Formidling til barn og unge
	Gildehallen, palisade, og området rundt	Fast	VTFK	Utvikling av området rundt Gildehallen med flere bruksbygg
	Kvinner i vikingtid, miniatutstilling	2020 - 2021	Universitetet i Oslo	Et resultat av studentarbeid på UiO og skiftet ut i 2021

ENHET	NAVN PÅ UTSTILLING	LENGDE PÅ UTSTILLING	BIDRAGSYTERE	VIDERE PLAN FOR UTSTILLINGEN
Slottsfjellsmuseet	Mitt Slottsfjell 2	Juni 2020 – desember 2020	Samproduksjon med Træleborg skole, 6. trinn. Sparebankstiftelsen Nøtterøy/ Tønsberg, finansiering	
	Klåstadskipet – vikingskipshallen	Fast		
	Hvalhallen med verdens største blåhvalskjelett	Fast		
	En by blir til	2009 – 2020		Tatt ned i 2020. Arealet skal brukes til bunadsutstilling fra mai 2021
	Kringsatt	2018 – 2024		
	Kongens velde	2016 – 2021		Tas ned medio 2021 og gjenbrukes delvis i Norsk borgsenter
	Svend Foyn og hvalen	Fast	Svend Foyns etterkommere	
	Lux – tro og hellighet i middelalderen	2019 – 2024		Kobles sammen med ny utstilling for Norsk borgsenter
	Vestfold i krig	2015 – 2020		Utstillingsarealet skal disponeres til Norsk borgsenter fra 2021
Vestfoldarkivet på Vestfossen Kunstlaboratorium	Vestfoldtunet	Friluftsmuseum		Forprosjekt for oppførelse av nytt bygg; Heierstadstua
	Fabrikken – en utstilling om Vestfos Cellulosefabrik	Mai 2020 – september 2020	Vestfossen Kunstlaboratorium, Viken fylkeskommune, Barbro Djupvik produksjoner	Utstillingen skal filmes/ avfotograferes før ny utstilling settes opp til åpning i 2021
Haugar kunstmuseum	Teaterforestillingen "Bortenfor tida" 29. og 30. August.			
	Haugar 25 år – Jubileumsutstillingen	Juni 2020 – april 2021	Venneforeningen Haugar Vestfold Kunstmuseum, Anders Jahres humanitære stiftelse	Avsluttes i 2021
	Edith Spira – Horisonter	Oktober 2020 – januar 2021	Kultur-departementet	Avsluttes i 2021

## Foredrag

Våre museer er godt egnet som arena for foredrag. Flere planlagte foredrag ble avlyst eller gjort om til digitale tilbud på grunn av koronapandemien. Våre ansatte gjennomførte 46 foredrag i løpet av året.

DATO	NAVN PÅ FOREDRAG	STED FOREDRAGET BLE HOLDT	NAVN PÅ FOREDRAGSHOLDER	PUBLIKUM, ANTALL
<b>Januar</b>				
13.	Bydelen Tollerodden–Herregården	Sjøfartsmuseet	Aina Aske	30
18.	Edgar Ludl – det moderne norske kjøkkens gudfar	Sandefjord bibliotek	Heidi Meen	25
22.	Svend Foyns kvinner	Slottsfjellsmuseet	Cecilia Gustavsen	80
23.	Svend Foyns kvinner	Slottsfjellsmuseet	Cecilia Gustavsen	40
26.	A/S Nordisk Aluminiumindustri – et industrieventyr	Aluminiummuseet	Kristin Skjelbred	30
29.	Fra arkiv til bok: Edgar Ludl – Mesterkokk og matpionér	Vestfoldarkivet	Heidi Meen	5
<b>Februar</b>				
5.	Dehumanisering på Berg interneringsleir for sosiologikurs USN	Berg fengsel	Ulla Nachtstern	23
10.	Snublesteiner og familien Sachnowitz	Hotel Wassilioff	Ane Ringheim Eriksen	15
11.	Smått og stort fra gamle Larvik	Yttersølia eldresenter	Ane Ringheim Eriksen	60
	Borre – et maktsenter i yngre jernalder	Midgard vikingsenter	Fredrik Bjønnes	15
12.	Presentasjon med vekt på Helge Paulsens samling	Nøtterøy historielag	Marit Slyngstad	100
26.	Arkiver og industrihistorie	Vestfoldarkivet	Marit Slyngstad	30
28.	Presentasjon av Vestfoldarkivet	Tønsberg og Færder bibliotek og Vestfoldarkivet	Marit Slyngstad	10
<b>Mars</b>				
2.	Herregårdens hage	Herregården	Aina Aske	7
	Åpent møte om Norsk Borgsenter	Slottsfjellsmuseet	Cecilia Gustavsen	64
10.	Norsk bergindustriarkiv	Nettverksmøte	Ingrid Nøstberg	30
	Larviksfergene	Hedrum bygdetun	Stig Tore Lunde	40
<b>Mai</b>				
8.	Holmestrand – et alliert bombemål?	Digitalt foredrag/ dokumentar. Opptak på Aluminiummuseet og fabrikkområdet til Hydro Holmestrand	Kasper Søyland	Digitalt overført
15.	Digital filmsnutt, Eidsfoss 17.mai	Facebook	Hilde Woxen Stormark	1100 visninger
<b>Juni</b>				
25.	Velkommen til Aluminiummuseet	Digital omvisning på Aluminiummuseet	Kristin Skjelbred	Digitalt overført
<b>August</b>				
7.	Tønsberg vikingfestival, foredrag: «Viking-gravfeltet på Gulli»	Slottsfjellsmuseet	Cecilia Gustavsen	40



Repslagning i Sjøfartsmuseet i Larvik.  
Foto: Synnøve B. Svendsen



DATO	NAVN PÅ FOREDRAG	STED FOREDRAGET BLE HOLDT	NAVN PÅ FOREDRAGSHOLDER	PUBLIKUM, ANTALL
	Tønsberg vikingfestival, foredrag: «Klåstadskipets brynesteinslast»	Slottsfjellsmuseet	Haakon Livland	45
29.	Vestfos Cellulosefabrik – kilder til historien, 2 foredrag	Vestfossen Kunstlaboratorium	Ann Tove Manshaus	40
30.	Vestfos Cellulosefabrik – kilder til historien, 2 foredrag	Vestfossen Kunstlaboratorium	Ann Tove Manshaus	40
<b>Oktober</b>				
2.	Presentasjon av fagpublikasjonen: <b>Kontekst og Tanke.</b>	Hvalfangstmuseet	Lise Emilie Talleraas Jan Erik Ringstad Dag I. Børresen Hanne Garmel Hilde Woxen Stormark Kristin Skjelbred Ane Ringheim Eriksen Ingrid Nøstberg	20
15.	«Jakten på Tunsberghus i fortid og nåtid»	Slottsfjellsmuseet	Arild Braa Norli	25
17.	Familien Sachnowitz	Torget i Larvik	Ane Ringheim Eriksen	40
	«Svend Foyns kvinner»	Slottsfjellsmuseet	Cecilia Gustavsen	20
	Bevaring av plastmateriale i samlinger (RAPMUS)	Holmestrand bibliotek	Annika Sander	5
20.	Samtaleleder på arrangementet «I krigens kjølvann: Krigsseilernes historie»	Sandefjord bibliotek	Eivind Thorsen	50
22.	Hvalfangst for skattetaten	Midtåsen	Stig Tore Lunde	18
23.	Paperpresentasjon. Refleksjoner rundt et utstillingskonsept	Museumsforbundets forskerkonferanse på Elverum/ Glomdalsmuseet	Kristin Skjelbred	Digitalt overført
27.	LUX – tro og hellighet	Trondenes-dagene, Harstad	Cecilia Gustavsen	150
28.	Folkemusikk i Vestfoldarkivet	Hvalfangstmuseet	Ann Tove Manshaus	30
	Motebevisste vestfoldinger. Draktskikk i grevskapene 1700-1860	Hvalfangstmuseet	Lise Emilie Talleraas	20
<b>November</b>				
2.	Hvalfangst for skattetaten	Midtåsen	Stig Tore Lunde	15
11.	Mørke skyer over Borre	Midgard vikingsenter	Fredrik Bjønnes	38
17. - 18.	GoDemo – Scale of acceptance / GoDemo – Why did we go and where do we go from here?	Nettkonferanse	Ulla Nachtstern	18
19.	Privatarkiv i museumsmeldinga	Forskerforbundets sektorseminar for ABM-sektoren (Webinar)	Ingrid Nøstberg	25
21.	Sør-Georgia før og nå	Hvalfangstmuseet	Stig Tore Lunde	15
<b>Desember</b>				
7.	Digital jernbanevandring. Tønsberg-Eidsfossbanen	Facebook	Kasper Søyland	432 visninger

## DKS- og skoleopplegg

DKS- og skoleopplegg ble i stor grad preget av koronapandemien i rapporteringsåret. På grunn av stengte skoler, hjemmeundervisning og smittevernstiltak måtte mange skoler avlyse sitt besøk. Til tross for nedgang i antall elever, ble det allikevel jobbet mye med DKS- og skoleopplegg gjennom året. Det ble blant annet lansert en egen nettressurs på våre nettsider for undervisningsopplegget «Det angår også deg». Thor Heyerdahl-instituttet har gjennom året jobbet med kartlegging og videreutvikling av DKS slik at det inkluderes i Vestfoldmuseenes opplegg. Totalt hadde Vestfoldmuseene nesten 13 700 elever på besøk i 2020, en nedgang på 31 % i forhold til året før.

DKS-oppleggene er til enhver tid nært knyttet opp til skolenes læreplaner.

Følgende DKS- og skoleopplegg ble tilbudt gjennom året:

ENHET	KLASSE-TRINN	MÅL OG TEMATIKK
Vestfoldarkivet, Slottsfjellsmuseet, Larvik Museum, Hvalfangstmuseet og Nord-Jarlsbergmuseene	9., 10. og VGS3	«Det angår også deg. Demokrati og menneskerettigheter i Vestfold». Historiefortelling av ofre for den nazistiske utryddelsespolitikken, og samtale om holocaust, demokrati, menneskeverd og menneskerettigheter. Opplegget ble gjennomført på fem ulike steder i Vestfold
Larvik Museum	Barnehager	HURRA, HURRA, HURRA! Historien om 1814, 17. mai, flagget og demokratiet
		Oppdagelsesferd i Herregården
		«Så går vi rundt om en enebærbusk». Historien om jul for hundre år siden og lefsebakst
	1.	Barn i arbeid på Gumserød gård
	2.	Første møte med museet
	7.	Grevskapstid
	9.	Industrialisering
	VGS3	Modernisering og demokratisering
Aluminiummuseet med Ødegårdsbua og Hydro Holmestrand	9.	Det industrielle gjennombruddet i Norge. Sentralt står metallets egenskaper, bruksområder og hvordan det blir framstilt. Metallverksted og omvisning på bedriften
Berger museum	3.	«Jul på Berger og i Bury»
	8.	«Den industrielle revolusjon i siste halvdel av 1800-tallet fram til i dag». Fokus: arbeidsvilkår i land hvor det lages tekstiler i dag sett i sammenheng med industrien på Berger
Berger museum og Fossekleiva kultursenter	5.	«Mønstre – mønstring». Undervisning og verksted i samarbeid med den skotske gjestekunstneren Iain Halket
Jernverket Eidsfoss	7.	«Dansketid og enevelde». Jernverkshistorie og begynnende industrialisering. Kultursti. Gammeldags skoletime. Støpeverksted
Berger museum og Holmestrand bibliotek	10. og VGS3	Grefsrudutstillingen/Det angår også deg. Formidling om leiren. 10. trinn fikk tilbudet med gratis buss fra KulTurbuss støttet av Sparebankstiftelsen
Munchs hus	5.	«Uten å si det med ord.» Avlyst pga Covid-19, utsatt til 2021
	8.	«Edvard Munchs Åsgårdstrand». Vandring og omvisning. Digitale Munchopplevelser. Verksted – grafikk og maleri.
	1. – 7.	Skoleopplegg i anledning KulTurbuss avlyst pga Covid-19.
	VGS	Vandring og omvisning, Edvard Munchs liv og kunst knyttet til Åsgårdstrand. Delvis gjennomført som følge av Covid-19

ENHET	KLASSE-TRINN	MÅL OG TEMATIKK
Vestfoldarkivet	9.	«Du er FRI» er en fortellerforestilling og workshop om toleranse, likeverd og skeivt mangfold. Gjennomført våren 2020 og høsten
	9.	«Det angår også deg». Samarbeid med Slottsfjellsmuseet. Pilotprosjekt. Besøk på Berg fengsel, Slottsfjellsmuseet og snublesteiner i Tønsberg med foredrag og gruppearbeid
Haugar kunstmuseum	Alle	Omvisning og verkstedsaktiviteter tilrettelegges for hver utstilling. Et samarbeid med DKS og klasser som besøker museet på eget initiativ
Midgard vikingsenter	1. – 4.	Tema «Vikingtid». Omvisning samt lek/aktiviteter
	6.	Tema «Vikinggården på Borre», om vikingtid gjennom ulike aktiviteter, deriblant arkeologi, rollespill og håndverk
	5. – 7.	Skoleopplegg med tema «Vikingtid». Omvisning samt aktiviteter/håndverk tilrettelagt for mellomtrinnet
	8.– 10.	Skoleopplegg med tema «Vikingtid». Omvisning samt aktiviteter/håndverk tilrettelagt for ungdomskoler
	9. og 10.	«Det angår også deg. Demokrati og menneskerettigheter i Vestfold». I sammenheng med utstillingen «Mørke skyer over Borre», om bruk og misbruk av historien
	VGS1 – VGS3	Tema «Vikingtid». Omvisning, samt aktiviteter/håndverk/workshop
Hvalfangstmuseet	2.	«Dyr i polare strøk». Elevene lærer om utvalgte sjøpattedyr, dyr og fugler som lever i polarområdene. Praktisk oppgave i etterkant
	4. og 7.	«Dra på hvalfangst med klassen»: Elevene lærer om hval og hvalfangst og hvordan hvalfangsten har påvirket lokalsamfunnet
Slottsfjellsmuseet	Alle	Fortellinger om to skip. Vikingtidsfortellinger
	Alle	Castrum Tunsbergis og Slottsfjelltårnet. Kulturarvsfortellinger om middelalder, kongemakt, nasjonsbygging og lokal identitet
	Alle	«Svend Foyn og hvalen» forteller om hvalfangstgründeren Svend Foyn og hans samtid. Industriell revolusjon, nasjonsbygging, fangst og lokalhistorie er rammene for fortellingene
	Alle	Vestfoldtunet. Arkitektur og håndverkstradisjoner
	Alle	«Lux- tro og hellighet i middelalderen». Kristendommen som ny religion og samfunns regulerende kraft, belyst gjennom symboler og vakre objekter i utstillingen Lux
	Alle	Byvandring med forskjellig fokus: Arkitektur, skulptur, gatenavn og plasser
	2.	«Kjenn din by» Byvandring fra Haugar til Slottsfjellet. Byhistorie belyst gjennom minnesmerker, skulpturer, gatenavn og plasser
	7.	«Rex lustus» dialogbasert formidling og publikumsspill om Håkon Håkonsson, rettferdighet og demokrati
	9.	«Det angår også deg». Demokrati og menneskerettigheter
	Ungdoms-skole og VGS	Slottsfjellhulene og utstillingen «2. verdenskrig» Lokale krigsfortellinger, motstandsgruppers arbeid
Ungdomsskole og VGS	Fra Vikingtid til middelalder, en mentalitetshistorie	
VGS	«Kjenn din by»	



## Vi utvikler samlingene, bevarer og gjør dem digitalt tilgjengelige

I 2020 har vi arbeidet strukturert og godt med samlingsutvikling og samlingsforvaltning. Egen plan for innsamling og samlingsutvikling er på tegnebrettet, og nye deler til samlingene er tatt inn etter grundige vurderinger i museets samlingsråd. Samlingene på Slottsfjellsmuseet ble også begynt overført mer planmessig og i et større tempo enn tidligere. Hensikten er å overføre alle mindre gjenstander fra magasinene på Slottsfjellsmuseet til magasinene på Hinderveien. Dette særlig av bevaringsmessige årsaker. Også på fotosiden har man lyktes med å få mer av materialet inn i klimaregulerte magasin. Hele 426 419 foto er overført til magasin.

Vi har også i år hatt fokus på å publisere mer og bedre fra samlingene våre på DigitaltMuseum. Økningen på 2 303 gjenstander viser dette. Hele samlingen til Haugar kunstmuseum ble publisert på DigitaltMuseum i 2020.

### Ansvar på arkiv- og kunstfeltet i regionen

Det er en ambisjon at Vestfoldarkivet skal ta et større ansvar for arkivfeltet i regionen. Vi deltok aktivt på innspillskonferanse om arkivutredning for Vestfold og Telemark i regi av fylkeskommunen. I etterkant har det vært dialog med fylkeskommunen og samarbeidspartnere i Telemark. Vestfoldmuseene har sendt et utfyllende svar på høringen om utkastet til arkivutredningen.

Vestfoldarkivet har et godt samarbeid med Arkivverket, noe som vi ser har stor verdi for å kunne ta en større rolle på arkivfeltet i det nye fylket. Samarbeidet er særlig knyttet til Norsk Bergindustriarkiv og til nettverk for fylkeskoordinerende institusjoner og nasjonale bevaringsinstitusjoner for privatarkiv.

Høsten 2020 sendte Vestfoldarkivet søknad om arkivutviklingsmidler til prosjektet bærekraftig bevaring av næringslivsarkiver. Telemarksarkivet er samarbeidspartner i prosjektet. På slutten av året fikk vi den gledelige meldingen om at søknaden var innvilget og et treårig prosjekt for bevaring av næringslivsarkiver i fylket starter opp i 2021. Sentralt i arbeidet det første prosjektåret er utarbeidelse av en strategi for bevaring av næringslivsarkiver i fylket.

### Samlingsutvikling

Samlingsutviklingen er planmessig og styrt av bevaringsplan for privatarkiver og gjennom samlingsrådet.

Et område som utmerket seg i 2020 var bevaring av fotoarkiver fra lokalavisene i fylket. I 2019 og 2020 mottok Vestfoldmuseene fotoarkivene etter Østlandsposten, Tønsberg Blad og Sandefjords Blad. De to første er ferdig ordnet, mens arbeidet med Sandefjords Blad fortsetter i 2021. Med inntak av store fotosamlinger er det viktig å vurdere kapasitet til ordning. Samlingsforvaltningen har overført ekstra ressurser til dette arbeidet for å sikre effektiv ordning og overføring til fotomagasin. Dette har gitt synlige resultater i antall foto som nå er gjennomgått og bevart i fotomagasin.

Vestfoldarkivet hadde avleveringsstopp i en periode etter nedstengingen i mars. Arkiver som er mottatt er hovedsakelig arkiv etter Vestfold fylkeskommune og etter næringsliv i fylket.

### Bærekraftig bevaring

Bevaring av samlingene er essensielt for et museum og en arkivinstitusjon. Til det trengs det gode magasiner, som legger til rette for stabil temperatur og fuktighet. En utfordring for Vestfoldmuseene er mangel på gode magasiner for bevaring av store gjenstander, samt at vi ser behov for å planlegge utvidelse av arkivmagasinet.

Fylkeskommunen eier bygningen der Vestfoldmuseene har fellesmagasin for gjenstander og foto- og arkivmagasin. De er derfor en naturlig samarbeidspartner i arbeidet med å sikre bevaring av gjenstander og arkiv. I 2020 har man byttet ut oljefyring og satt inn mer miljøvennlige varmekilder, blant annet varmepumper. Det er dialog om behovet for magasin for store gjenstander og i 2021 planlegges en vurdering av mulige løsninger knyttet til dagens bygning.



Bergerveven.  
Foto: Merethe Sortland

Bærekraftig bevaring har vært i fokus for Vestfoldarkivet. Gjennom prosjektet Metode for bevaringsvurdering i bedriftsarkiver har det blitt utarbeidet en rapport om bevaringsvurdering av store næringslivsarkiver. En god bevaringsvurdering sikrer at vi tar vare på de delene av arkivene med størst verdi ut fra ett sett med kriterier. Prosjektet var finansiert av arkivutviklingsmidler. Bærekraftig bevaring er også sentralt i det nye prosjektet Bærekraftig bevaring av næringslivsarkiver.

## Digitalisering og tilgjengeliggjøring

Digitalisering og digital tilgjengeliggjøring av samlinger er et satsingsområde. Tilgjengeliggjøringen skjer i nasjonale tjenester som DigitaltMuseum, Arkivportalen og Digitalarkivet. I tillegg brukes FotoWeb for tilgjengeliggjøring av foto, film og lyd. Det har vært en liten nedgang i digitalisering av gjenstander, mens digitalisering av foto, film og lyd har økt sammenlignet med 2019.

Digitalisering av arkiver har gått veldig ned i 2020. Dette digitaliseringsarbeidet gjøres hovedsakelig av frivillige – og de har ikke kunne arbeide hos oss i perioden med korona.

Nasjonalbiblioteket tilbyr digitalisering av kulturarv for museer og arkivinstitusjoner. Vestfoldmuseene og Nasjonalbiblioteket etablerte i 2020 et samarbeid om digitalisering. I første omgang er det en stor samling fra en lokal TV-stasjon som skal klargjøres for digitalisering. Samarbeidet vil foregå i 2021 og fremover.

## Endringer på grunn av koronapandemien

Digitalisering av arkiv har blitt kraftig redusert. Personale har blitt omdisponert og har i økende grad bidratt til registrering av samlinger og metadataberikelse gjennom KulturNav og DigitaltMuseum.

Det ble i 2020 publisert artikler på DigitaltMuseum, og de tilgjengelige samlingene ble ekstra promotert. Vi har derfor sett en gledelig økning i bruken av DigitaltMuseum, Pinterest og andre steder der vi publiserer samlinger. Antall brukere i DigitaltMuseum har gått opp med 66 % sammenlignet med 2019.

På grunn av koronapandemien ble arbeidet med å publisere fotografier fra samlingene på Vestfoldmuseenes FotoWeb prioritert i 2020. Det ble i tillegg arbeidet med supplering av registreringene i databasen og redigering av gamle gjenstandsfoto. KulturNavs lister ble også videreutviklet, og Samlingsforvaltningen jobbet med overføring av gjenstander, spesielt fra Slottsfjellsmuseet.

OVERFØRINGER FRA	2020		2019		SUM OVERFØRT TOTALT	
	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander
Nord-Jarlsbergmuseene	2227	197	0	23	88416	5333
Hvalfangstmuseet	0	22	75000	161	273803	13713
Slottsfjellsmuseet	0	1148	0	147	292774	6864
Larvik Museum	0	184	160	40	113673	11038
Munchs hus	0	0				14 (tidligere overføringer regnet under Nord-Jarlsbergmuseene)

OVERFØRINGER FRA	2020		2019		SUM OVERFØRT TOTALT	
	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander	Foto overført til fotomagasin	Overførte gjenstander
Vestfoldarkivet	424192	5		7	492192	177
Overført før 2008						8921
Prosjekt verft		0				134
Andre: Preus museum		14				73
Andre: Private						22
<b>Totalt</b>	<b>426419</b>	<b>1570</b>	<b>75160</b>	<b>378</b>	<b>1260858</b>	<b>46289</b>
Gjenstander utlånt fra magasin		72		278		
Gjenstander tilbakelevert				<b>135</b>		

ANTALL	2020	2019	ENDRING I PROSENT
Gjenstander fotografert	810	881	- 8 %
Dokumentasjonsfoto (opptak)	3386	3086	9 %
Overførte gjenstander	1570	832	88 %
Overførte foto til fotomagasin	426419	75160	467 %
Gjenstander på DigitaltMuseum (totalt)	31711	29408	7 %
Foto på FotoWeb (totalt)	20319	9103	123 %
Foto på DigitaltMuseum (totalt)	764		
Digitaliserte foto/negativer	1501	1146	30 %
Digitalisert lyd og film (antall)	307	122	151 %
Antall minutter med digitalisert lyd og film	7830	879	790 %
Antall sidevisninger Pinterest	2251		
Antall sidevisninger på DigitaltMuseum	56828	43427	30 %
Antall brukere på DigitaltMuseum	45101	27133	66 %
Antall sidevisninger på artikler på DigitaltMuseum	3575		

**Kommentarer til tabell:** Det har blitt overført mange gjenstander fra Slottsfjellsmuseet. Det har vært brukt ekstra ressurser på ordning og registrering av foto. Overførte foto er hentet inn før 2020, men ordnet og registrert ferdig i løpet av året. Vi har fortsatt store fotosamlinger som ikke er ordnet og registrert.

**Omdalsamlingen** etter Odd Vidar Omdal, består av titusener av bilder og et tusentall med filmer, i tillegg til notatbøker, kamerautstyr og mye annet. Det er jobbet med digitalisering, registrering og publisering av fotosamlingen gjennom 2020.

Restanser av samlingen fra Berger museum er registrert og flyttet til Vestfoldmuseenes magasin, og fra Jernverket Eidsfoss er en restaurert jernbanegodsvogn registrert inn i samlingen «I utstilling».

## Vestfoldarkivet

Nedgang skyldes koronapandemien med avlyste arrangementer og mottaksstopp. I tillegg var det høyt besøkstall på arrangementer i 2019. Økning i antall registrerte arkiver skyldes en stor avlevering som kom i 2019 som inneholdt mange arkiver som altså ble registrert i 2020.

	2020	2019	ENDRING I %
Antall foto i arkivmagasin (estimert)	58240 (estimert tilvekst 200)	58040 (estimert tilvekst 300)	
Antall hyllemeter arkiv i magasin	5772 (tilvekst 146 hm)	5626 (tilvekst 341 hm)	2 %
Forespørsler, rettighetsdokumentasjon	542 + 118	451 + 109	20 % og 8 %
Aksesjoner	41	43	- 4 %
Antall registrerte arkiv	63	26	142 %



Omvisning skoleklasse på Haugar kunstmuseum. Foto: Kim Solberg

Lars Rauan monterer toppseng  
i Herregården, Larvik Museum.  
Foto: Aleksander Oxholm



## Innsamling

Totalt ble følgende samlinger tatt imot gjennom året:

GJENSTANDER	AVSENDER AV GJENSTAND	AVDELING SOM HAR MOTTATT	EIER
Div løst inventar, alterduker, gravminner og presteportrett. Deponert	Larvik kirkelige fellesråd v/Larvik Menighetsråd	Larvik Museum	Larvik kirke
Akvarell «Over Larvik sett fra Langestrand», 1814	Carl Gustaf Strøm		Carl Gustaf Strøm
Ovnsplate fra 1698	Fritzøe jernverk		Privatperson
Snekkerverktøy, ca. 25 objekter (gave)	Eli Nyhus	Jernverket Eidsfoss	Stiftelsen Eidsfoss Industrihistoriske Samlinger
Støpejernskamin (gave)	Tor Arne Brenden		
Støpejernsovn (salg, kr. 10 000,-)	Odd Midtbø Throndsen		
172 fotografier fra åpningen av Aluminiummuseet i 2002	Vidar Stølan	Aluminiummuseet	Vestfoldmuseene
121 fotografier	Fotograf Dag Alveng		
58 fotografier	Fotograf Roy Stranna		
Diverse hvalfangst- og sjøfartsrelaterte gjenstander og bøker	Dødsbo etter Ove Lorens Berg	Hvalfangstmuseet	Bjørn L. Basberg
En dukke og diverse klesplagg	Alfhild Fevang		Alfhild Fevang
Diverse foto, fotoalbum, bøker, gjenstander og avisutklipp	Dødsbo etter Søren og Jorunn Christensen		Tiny Løvic med familie
Diverse hvalfangst- og sjøfartsrelaterte gjenstander	Thor Henning Nilsen		Thor Henning Nilsen
Diverse hvalfangstrelaterte papirer og to gjenstander	Gjerløv Johansen		Anne Marie Ø. Gunleifsen
Diverse foto, arkivmateriale og gjenstander etter hvalskytter Georg Christiansen og frue	Magnhild og Georg Christiansen		Liv Gurmark
En skipskiste og et skutemaleri	Erling Gogstad		Erling Gogstad
To spaserstokker	Louis Erdmann		Louis Erdmann

## Haugar kunstmuseum

Vestfoldmuseene fikk høsten 2020 tildelt to millioner kroner i stimuleringsmidler fra staten. Pengene brukes til innkjøp av samtidskunst fra norske kunstnere.

NAVN PÅ KUNSTNER	KUNSTVERK, TYPE OG NAVN
Knut Rumohr	Maleri. Ukjent tittel, 1956. Akryl på plate
Guttorm Nordø	Maleri. Ingen fremdrift uten..., 1997. Olje/akryl på plate
Eilif Peterssen	Maleri. Sommerkveld, Sandø, 1884-1894. Olje på lerret
Sverre Bjertnæs	Maleri. Ukjent tittel. Maleri på lerret
Edith Spira	Maleri. Fado 2, 2020. Olje på lerret
Solveig Lohne	Maleri. Mixed media på lerret
Solveig Lohne	Maleri. Mixed media på lerret
Solveig Lohne	Maleri. Mixed media på lerret
Solveig Lohne	Maleri. Liten spiral. Mixed media på lerret
Solveig Lohne	Tegning. 2015. Blyant/fargestifter på papir
Solveig Lohne	Maleri. Årganger IV. Mixed media på lerret
Solveig Lohne	Grafikk. 1979. Trykk på papir
Solveig Lohne	Grafikk. 1979. Trykk på papir
Solveig Lohne	Skulptur. Glassfiber
Solveig Lohne	Skulptur. Gips, sandlimblanding, tekstil



Fra jubileumsutstillingen i 2020, Haugar kunstmuseum. Foto: Vidar Kleven

## Immateriell kulturarv

Museene arbeider på ulike måter med immateriell kulturarv.

Gjennom 2020 pågikk prosjektet Revitalisering av veven ved Berger museum. Et lærerikt og viktig prosjekt om kunnskap rundt mekanisk veving. På Midgard vikingsenter har publikum, gjennom aktiv deltakelse, fått lære om ulike tradisjoner, kultur og skikker fra bla. vikingtiden. Dette er en essensiell del av driften. Høsten 2020 ble konferansen om eksperimentell arkeologi holdt, i samarbeid med Norsk Forum, på vikingsenteret. Foredraget ble strømmet med direkteoverføring internasjonalt.

På Slottsfjellsmuseet har publikum fått oppleve praktisk utføring av håndverkstradisjoner gjennom egen smie på Vestfoldtunet, samt restaurering av fasade på Vålehuset. Museet har også hatt et samarbeid med ulike bundadhåndverkere for opprettholdelse og videreføring av kunnskap om Vestfolds draktskikk.

Arbeid med digitalisering av tradisjonsmateriale (folkemusikk og intervjuer) har foregått gjennom rapporteringsåret hos Vestfoldarkivet.



Deltakere i forskningsprosjektet Opphøyet og Oversett. Forfattersamling på Frogner hovedgård. Foto: Aina Aske



## Vi forsker og utvikler ny kunnskap i egen regi og i samarbeid med andre

I handlingsplan for 2020 hadde vi følgende strategiske valg som vi har jobbet ut fra systematisk gjennom året; **Utvikle og dele kunnskap**. *Forskning og kunnskapsutvikling ved Vestfoldmuseene har formidling som mål. Forskning og utvikling skal skje med utgangspunkt i samlinger og tematiske satsinger. Vi skal legge til rette for at ulike grupper og miljøer enkelt skal kunne bruke og ta del i vår kunnskap og kompetanse. Kunnskapsutveksling med institusjoner, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha høy prioritet.* Dette gjør vi gjennom ulike aktiviteter.

I Vestfoldmuseene har vi stort fokus på å forske på- og utvikle ny kunnskap som vi formidler til våre publikummere. Gjennom rapporteringsåret har vi arbeidet systematisk med kunnskapsutvikling og nådd målene som var satt. Vi arbeider både i definerte prosjekter og i daglig arbeid hos våre ansatte. I 2020 forsterket vi dette gjennom utvikling og lansering av strategisk plan for forskning og kunnskapsutvikling.

### Forskning og kunnskapsutvikling

Vestfoldmuseenes FoU plan 2020–2024, ble vedtatt av styret i 2020. Den viser hvordan vi gjennom oppbygging av formell forskningskompetanse, forskningsbasert formidling og samarbeid med nasjonale nettverk og forskningsmiljøer, skal utvikle forskningen og kunnskapsutviklingen i selskapet.

Av konkrete prosjekter kan nevnes forskningsprosjektet **Opphøyet og oversett – herregårdsmuseet i den norske herregårdstopografien**. Det er et samarbeid med: Telemark Museum, Oslo Museum, Østfoldmuseene og Norsk Folkemuseum. Et resultat av prosjektet blir boken om norske herregårdsmuseers historiografi, historie og potensial i fremtidens museumslandskap. Bokprosjektet er finansiert av Norsk Kulturråd og skal ferdigstilles i 2022.

Et annet prosjekt er **Bunad og bunadbruk**, et samarbeid med Anno museum, Musea i Sogn og Fjordane, MIST, Norsk Teknisk Museum, Lillehammer museum, Norsk Folkemuseum, Jærmuseet, Stiklestad Nasjonale Kultursenter, Varanger Samiske Museum og Vest-Agder-museet. Prosjektet omhandler kunnskapsbasert arbeid med drakttradisjoner i Vestfold. I årene 2018–2020 har dette resultert i et omfattende arbeid med avdelingenes tekstsamlinger, formidlet på Digitalt museum, i alt 15 foredrag om ulike tema og boken **Motebevisste vestfoldinger. Draktskikk i grevskapene 1700–1860**, lansert mars 2020. Arbeidet med fylkets bunadhistorie fortsetter i 2021.

Vestfoldarkivet tilrettelegger historiske arkiver for forskning. Det har vært doktorgradsstudenter, masterstudenter, historieforskere og lokalhistorikere som har brukt arkivmateriale på lesesalen. Arkivene danner utgangspunkt for en rekke bokprosjekter. Samlingene utgjør en sentral del av museenes kildegrunnlag og er dermed basis for forskning.

I 2017 fikk Samlingsforvaltningen, sammen med Nasjonalmuseet, Norner research, CNEP (Centre National d'Evaluation de Photoprotection), KORO (Kunst i offentlige rom), Norsk industriarbeidermuseet, Museene i Sør-Trøndelag, Norsk Teknisk Museum, Oljemuseet, Oslo kommune, kulturetaten og Samlingsforum Rogaland, innvilget en søknad om forskningsmidler fra Oslofjordfondet. Målet er å forske på nedbryting av plastgjenstander for å kunne komme med anbefalinger om konservering til museer. Prosjektet vil gå fram til 2021.

Artikkel om Aluminiumsmuseets nye utstilling **Refleksjoner rundt et utstillingsprosjekt** er forankret i FoU-planen under praksisnære forskningsprosjekter, og videreføres i 2021.

Prosjektet **Munchs digitale hage** er et samarbeid med Kulturtanken og fylkeskommunen og skal gi skoleelever og besøkende en ny inngang til Munch i Åsgårdstrand. **Digitale Munch-opplevelser** samarbeider med Expology og Horten kommune og er et heldigitalt fysisk tilbud i Åsgårdstrand gamle rådhus. Et annet digitalt Munch-prosjekt som er under utvikling er **Munch Lær** som er et samarbeid med Netron og Munch-nettverket.

Vestfoldmuseene er tildelt statlige midler for å utvikle og drifte **Norsk Borgsenter**. Dette arbeidet har pågått i hele 2020 og resulterte bl.a. i en nasjonal forskningsgruppe og formidlingsgruppe til planlegging og utvikling av borgsenteret på



Fotografering av gjenstand, Samlingsforvaltningen. Foto: Mekonnen Wolday

Slottsfjellsmuseet. Det arbeides ut ifra et fireårig planverk. Det skal engasjeres en professor II som ledd i måloppnåelse for senteret. Den formelle åpningen av borgsenteret skjer ved byjubiléet i Tønsberg i juni 2021.

**Det angår også deg** er et formidlingsopplegg der flere enheter i Vestfoldmuseene er involvert. Dette gir en god kvalitetssikring av formidlingsoppleggene. Tematikken knyttes opp til samfunnsoppdrag med demokratisering og menneskeverd.

Interessen er stor i både skoler, fylkeskommunen og blant publikum. Opplegget har fått god mediedekning gjennom 2020, både i lokale- og riksdekkende medier.

Flere av de planlagte undervisningsoppleggene, arrangementene og markeringene ble enten utsatt eller avlyst grunnet koronapandemien og smitteverntiltak. Noen av arrangementene er digitalisert og presentasjoner har blitt gjennomført digitalt.

#### BOKUTGIVELSER

NAVN PÅ FORFATTERE	NAVN PÅ BOK	FORLAG	FAGFELLE- VURDERT	OPPLAG	ISBN-NR. (ev. ISSN nr.)
Lise Emilie Talleraas, Ellen Rundereim, Haakon Livland	Motebevisste vestfoldinger. Draktskikk i grevskapene 1700- 1860	Cicero Digital og Grafisk AS, Tønsberg		600	ISBN 978-82-999- 0491-9  ISSN 0504-0590
Lise Emilie Talleraas (redaktør)	Kontekst og tanke. Samlingsforvaltning og historiefremføring i Vestfold	Museumsforlaget (Nivå 1)	Ja	500	ISBN 978-82-830- 5086-8
Tone Lyngstad Nyaas	Edith Spira – Horisonter	Skira Rizolli	Nei		ISBN 978-88-572- 4165-4
Signe Endresen	Astri Welhaven Heiberg	Orfeus Forlag	Nei		ISBN 978-82-931- 4070-2
Øivind Storm Bjerke	Haugar 25 år – Jubileumsutstillingen	Egen utgivelse	Nei	1000	ISBN 978-82-920- 9539-3

## Vitenskapelige artikler

Gjennom året er det levert en rekke vitenskapelige artikler. Samtlige ble utgitt hos Museumsforlaget i antologien Kontekst og tanke.

### VITENSKAPELIGE ARTIKLER SOM ER FAGFELLEVDERT

NAVN PÅ FORFATTERE	NAVN PÅ ARTIKKEL	PUBLISERINGSKANAL
Fredrik Bjønnes	Tunsberghus – Maktens sete i middelalderens Norge	Kontekst og tanke. Samlingsforvaltning og historiefremføring i Vestfold
Ingrid Nøstberg	Amtsskolene – ungdomsskoler for sin tid	
Jan Erik Ringstad	Utstillinger, historielag og historiefag. Om museer etablert i Tønsberg, Sande ord og Larvik i perioden ca. 1900–40	
Jan Erik Ringstad	Den norske historiske Forening og lokalhistoriske aktører i Vestfold ca. 1900–30	
Dag I. Børresen	«I den nostalgi rusten vekker». Hvalfangst som historie og kulturarv, identitet, attraksjon eller merkevare, 1980–2010	
Lise Emilie Talleraas	Museumspolitiske levninger. Stortinget og de lokale museene ved inngangen til 1900-tallet	
Hanne Garmel	Hvaltannens anvendelighet som frivaktsarbeid, scrimshaw og budbringer	
Kristin Skjelbred	Mellom fiksjon og autentisitet. Til Elise – en personifisert museumsutstilling	
Ane Ringheim Eriksen	Opptalt og solgt. Den økonomiske likvidasjonen av Vestfolds jødiske befolkning	
Ane Ringheim Eriksen	Å formidle det ubegripelige – Vestfoldmuseenes undervisningsprosjekt «Det angår også deg»	
Ingrid Nøstberg	Amtsskolene – ungdomsskoler for sin tid	
Dag I. Børresen	«I den nostalgi rusten vekker». Hvalfangst som historie og kulturarv, identitet, attraksjon og merkevare 1980–2010	Kontekst og tanke. Samlingsforvaltning og historiefremføring i Vestfold. Vestfoldmuseenes skriftserie no.1
Hanne Garmel	Hvaltannens anvendelighet som frivaktsarbeid, scrimshaw og budbringer	
Jan Erik Ringstad	Utstillinger, historielag og historiefag. Om museer etablert i Tønsberg, Sandefjord og Larvik i perioden ca. 1900–40	
Jan Erik Ringstad	Den norske historiske Forening og lokalhistoriske aktører i Vestfold ca. 1900–1930	
Ane Ringheim Eriksen	«Å formidle det ubegripelige»	Kontekst og tanke
Ane Ringheim Eriksen	«Opptalt og solgt»	



Aluminiummuseet.  
Foto: Roy Stranna

**ARTIKLER AV POPULÆRVIDENSKAPELIG KARAKTER (IKKE FAGFELLEVDERTE)**

<b>FORFATTER</b>	<b>NAVN PÅ ARTIKKEL</b>	<b>PUBLISERINGSKANAL</b>
Lise Emilie Talleraas	Dialog på bristepunktet? Blikk på den museumspolitiske utviklingen i Vestfold 1975–2000	Kontekst og tanke. Samlingsforvaltning og historiefremføring i Vestfold
Hilde Woxen Stormark	Fra brukskunst til industridesign. A/S Nordisk Aluminiumindustri og gullsmeden Oskar Sørensen	
Kristin Skjelbred	Aluminium – mulighetenes kunst	Kunst og Design i skolen, Tidsskriftet Form nr. 5 2020
Kristin Skjelbred	Kampen om kjøkkentøymarkedet	DigitaltMuseum/Artikler
Kristin Skjelbred	Aluminium eller stål?	
Hilde Woxen Stormark	«A/S Nordisk Aluminiumindustri og Oskar Sørensen»	Vestfoldmuseenes publikasjon Kontekst og tanke, Museumsforlaget
Hilde Woxen Stormark	Eidsfoss hovedgårds hageanlegg gjennom 300 år	DigitaltMuseum
Kasper Søyland	Eidsfoss jernverk	
Aina Aske og Gro Stalsberg	Adelige tekstiler. Restaurering og møblering av Herregården i Larvik	
Annika Sander	Plast i samlinger	
Stig Tore Lunde	Baskisk båtbygging revitaliseres	Tidsskriftet «Kysten»
Aina Aske	Varsel fra Bøkkerfjellet: Brann! Storbrann!	Østlands-Posten
Haakon Livland	Årelating som kunne kurere alle typer sykdommer.	Medisinsk Tidsskrift, avd. Vestfold
Cecilia Gustavsen	Norsk Borgsenter i Tønsberg	Berget 2020 – lokalhistorisk årbok
Marit Slyngstad	Bevaring av næringslivsarkiver – bevaringsvurderinger og arbeidsmetodikk. Eksempel fra mekanisk industri. 2020	Arkiverket
Aina Aske	Herregårder og Herregårdskultur i Vestfold og Telemark	Arkivert 2020
Rolf Holte	Fylkeskommunen i endring	
Marit Slyngstad og Per Ormestøyl	Hva med privatarkivene? Bevaringsplaner	
Ingrid Nøstberg	Norsk bergindustriarkiv	
Heidi Meen	Vår verdifulle dokumentarv	
Hanne Bergby Olsen	Lyden av Vestfold og Telemark	
Ulla Nachtstern	Det angår også deg – Formidling om demokrati og menneskerettigheter	
Lone Kirchhoff	Egne hjem i Blekebakken	
Heidi Meen	Intet og mye nytt under solen	Arkheion 1 – 2020
Heidi Meen	Arkivutviklingsmidler	
Heidi Meen	Ett fagtidsskrift – Forprosjektet	
Ulla Nachtstern	Formidling utenfor boksen / mot hatytringer	
Heidi Meen	Leder: Mål og midler	
Heidi Meen	Leder: I disse tider	Arkheion 2 – 2020
Ann Tove Manshaus	Vestfos Cellulosefabrik – ordning og utstilling	
Heidi Meen	Sandefjord kokk- og stuertskole – landets eldste	Sandefjords Blad

Det har i tillegg blitt publisert en rekke artikler av populærvitenskapelig karakter på Vestfoldmuseenes nettsider, [www.vestfoldmuseene.no](http://www.vestfoldmuseene.no). Her kan blant andre nevnes «**Borre – et maktsenter i Vestfold**», artikkel om næringslivsarkiver i Vestfold og Telemark, samt lokal Holocausthistorie på Berg interneringsleir.

Det ble gjennom rapporteringsåret levert to vitenskapelige seminarpresentasjoner:

**Bunad og bunadsbruker: Folklorisme, mote og ideologi**, av Lise Emilie Talleraas og **Refleksjoner rundt et utstillingskonsept**, av Kristin Skjelbred. De ble begge presentert på Museumsforbundets forskerkonferanse i Eleverum, oktober 2020.

## Styrke eksterne samarbeid

I handlingsplan for 2020 hadde vi følgende strategiske valg som vi har jobbet ut fra systematisk gjennom året; **Styrke eksternt samarbeid. Vestfoldmuseene er en sentral bidragsyter for å binde sammen og vise fram Vestfoldsamfunnet. Derfor skal vi styrke samarbeidet med eiere, frivillige, næringsliv og andre interessenter. En tett dialog med eierne er viktig i en tid med forvaltningsreform for kommuner og fylkeskommuner.** Dette gjør vi gjennom ulike aktiviteter.

Vi har jobbet systematisk med tiltakene gjennom året. Det er god dialog og godt samarbeid med eiere og andre interessenter.

Alle enhetene i Vestfoldmuseene er godt forankret både i lokalmiljøet og i regionale, nasjonale og internasjonale faglige miljøer. Samarbeid er viktig og er med å styrke oss på mange områder. Samtidig er det viktig å styrke samhandlingen i en retning som sikrer at vi oppnår de mål som er satt i strategien. Blant annet er dette viktig når det gjelder samarbeid med frivillige.

Følgende oversikt viser ulike **samarbeid** vi hadde i 2020:

ENHET	SAMARBEIDE KAN STYRKES MED FØLGENDE AKTØR	HVORDAN STYRKE SAMARBEIDET FREMOVER?
Aluminiummuseet	Norsk Hydro, Holmestrand kommune og USN	Samarbeide om markedsføring, utvikling, publikumstilbud og digitale formidlingstiltak
Jernverket Eidsfoss	Stiftelsen Eidsfos Hovedgård	Reforhandle gjeldende avtale og inngå avtale om nærmere samarbeid
Munchs hus	Eier av Kjøsterudgården	Økt kjennskap til hverandres planer og tilbud, samkjøring åpningstider
Hvalfangstmuseet	The South Georgia Heritage Trust, Dundee, Skottland	Videreføre intensjonsavtale med SGHT og samarbeid mht. til utveksling av kompetanse og praksisplass på South Georgia Museum
Hvalfangstmuseet	Scottish Norwegian Connection og Dumfries Museum	Fortsette samarbeidet om produksjon av utstilling om hvalfangere i de norske brigader i Skottland under krigen
	Strømstad/Tanum historieforening/hembygdsforening	Fortsette samarbeidet om dokumentasjon og utstillingsproduksjon om svensker som reiste på hvalfangst fra Vestfold
	Ionad Deirbhile Heritage Centre og Ballycroy Visitor Centre, County Mayo, Irland	Opprettholde kontakten som ble etablert ved besøk høsten 2018. Fortsette samarbeidet om et mulig dokumentasjons- og utstillingsprosjekt

ENHET	SAMARBEIDE KAN STYRKES MED FØLGENDE AKTØR	HVORDAN STYRKE SAMARBEIDET FREMOVER?
Larvik Museum	Vestfold og Telemark fylkeskommune	Samarbeid om felles herregårdstema i kulturstrategi 2021 – 2024
	Telemark Museum, Oslo Museum, Østfoldmuseene, Norsk Folkemuseum	Videreføre samarbeid om forskningen på Herregårdsmuseene. Fortsatt samarbeid etter 2022, spesielt med Telemark Museum
	Vestfold og Telemark fylkeskommune	Samarbeid om arkeologi, dokumentasjon og forskning på barokkens hagekunst
	Larvik kommune	Samarbeid om plan for Herregården og videre museumsutvikling av anlegget
Midgard vikingsenter	Oseberg vikingarv	Samarbeide om å videreutvikle Hallen ved hjelp av kompetansen til OVA gjennom konkrete prosjekter
	USN Universitetet i Sørøst Norge	Samarbeide om Forskningsdagene og foredrag
	Universitetet i Oslo	Fortsette samarbeid med IAKH mtp studentutstillinger, og deltagelse i HEI: Heritage Experience Initiative
Slottsfjellsmuseet	Grupper som jobber med re-enactment og tradisjonshåndverk knyttet til middelalder	Gjennomføre planene som er lagt for arbeidet med Norsk borgsenter
	Samarbeid med Fortidsminneforeningen avd. Vestfold. Ant.bygn.kurs.	Kurssamarbeid vedr. istandsetting/restaurering av bygningsmassen på Slottsfjellet
Vestfoldarkivet	Norsk bergindustriarkiv samarbeider pr. i dag med Arkiverket, regionale arkivinstitusjoner, Norsk bergverksmuseum	Inngå samarbeidsavtaler med ulike regionale arkivinstitusjoner
	Bevaringsinstitusjoner i Telemark	Felles møter med ansatte, søknad om felles prosjekter og tettere kontakt på ledernivå. Konkret prosjektsamarbeid om næringslivsarkiver og bevaringsstrategier for privatarbeid i 2021
Samlingsforvaltningen	Museer i Telemark	Det skal iverksettes møter med Museer i Telemark om mulig samarbeid
Haugar kunstmuseum	Sparebankstiftelsen DNB, Dextra Artes	Nye deponier av kunst som stilles ut på museet
	Tønsberglivet	Etablere nye samarbeid og skape forretningsutvikling for museet lokalt
	Visit Vestfold	Øke fokus på å etablere museet som en turistattraksjon om sommeren
	Regionale kunstmuseer	Lage vandretstillinger og delta i samarbeidsprosjekter med andre regionale kunstmuseer i Norge
	URO på Haugar kunstmuseum	Utvikle museet til å bli en kulturell møteplass for ulike kulturaktiviteter i samarbeid med kulturaktører







FRANZIS TUN  
FRANZIS TUN  
FRANZIS TUN

HYNNESTUA  
Hynnestua fra 1820-årene, som på 1800-tallet ble brukt av den lokale  
skolelærer. Skole nr. 1 (1820-21) og nr. 2 (1822-23) i Hynnestua. Skole nr.  
1 og 2 ble bygget opp av den lokale skolelærer og skole nr. 1  
ble senere flyttet til Hynnestua i 1824.  
The Hynnestua school  
This cottage from Hynnestua in Arnesdal dates back to the early  
19th century. It is now a part of the County Museum's rural  
collection in 1907.

Klare til å ta i mot publikum. På utsiden av Hynnestua ved Slottsfjellsmuseet.

Foto: Grete-Andrea Varskog

## Frivillige

Vestfoldmuseene er heldige som samarbeider med mange ulike lag og foreninger om samfunnsoppdraget vårt. Noen bidrar innen samlingsforvaltning og digitalisering, andre bidrar innen formidling og andre publikumsaktiviteter. Tilbakemeldingene er at samarbeidet er til gjensidig glede. En skikkelig vinn-vinn for oss og de frivillige!

ENHET	NAVN PÅ FORENING, LAG OG ANDRE FRIVILLIGE ORG.	HVA SAMARBEIDES DET OM?
Jernverket Eidsfoss	Stiftelsen Eidsfoss Industrihistoriske Samlinger	Drift og samlingsforvaltning, utvikling av Jernverksmuseet
	Stiftelsen Eidsfos Hovedgård	Arrangementer
Munchs hus	Åsgårdstrand historielag	Formidling og tilbud i rådhuset, Åsgårdstrand
Hvalfangstmuseet	Hvalfangerklubben	Drift av hvalbåten Southern Actor
	Hvalbåtens venner	Drift av hvalbåten Southern Actor
	Sandefjord Lokalhistoriske Senter	Fellesarrangement
	Gokstad Kystlag	Fellesarrangement
Larvik Museum	Larvik barne- og ungdomsteater	Teatervandringer, arrangementer, Kulturnatt
	Larvik historielag	Foredrag
	Larvik historielag	3D-modell av byen anno 1767. Historielaget skal først og fremst trekkes inn i forbindelse med planlagt bruk
	Foreningen Larvik sjøfartsmuseum	Foredrag og arrangementer
	Frithjofs venner	Colin Archer havnefestival og andre arrangementer
	Tolleroddens venner	Teatervandringer, Colin Archer havnefestival og DKS-opplegg for 5. trinn
Berger museum	Berger historielag	Programmering, innsamling, kunnskapsutvikling og registrering
Midgard vikingsenter	Midgard vikingsenters venneforening	Venneforeningen gjennomfører egne aktivitetsdager, dugnader og foredrag. I tillegg hjelp ved store arrangementer ved Gildehallen. Bistår også med å reparere vikingtøy
	Borrefylkingen	Borrefylkingen bruker området rundt Gildehallen til trening, og skaper et levende vikingmiljø på Midgard. Kampeleker, arrangementer og aktivitetsdager
	Oseberg Vikingarv	Utbygging og forbedring av replikabygg i området rundt Gildehallen
	Båtlaget Gaia	Driften og bruken av vikingskipet Gaia tilhørende Sandefjord kommune
	Borre Vikinglag	Borre Vikingmarked annethvert år
	Kaupang prosjektet	Ansvarlig for bygget ved Kaupang og Midgard Vikingsenter. I tillegg ansvar for formidling av Kaupang sin historie gjennom DKS og faste skole opplegg
	Midgard vikingsenters venneforening, Oseberg vikingarv og Veien Kulturminnepark	NFEA (Norsk Forum for eksperimentell arkeologi)

ENHET	NAVN PÅ FORENING, LAG OG ANDRE FRIVILLIGE ORG.	HVA SAMARBEIDES DET OM?
Slottsfjellsmuseet	Stiftelsen Oseberg Vikingarv	Ulike arrangementer – bl.a. Tønsberg Vikingfestival
	Tønsberg Maritime Kulturforum	Gjensidig utveksling av informasjon om aktiviteter knyttet til maritim historie
	Vestfold Historielag	Foredrag
	Norges Fredslag	Foredrag
	Tønsberg Rotaryklubb	DPS «Museet som møteplass»
	Sem Rotaryklubb	Skjøtsel av museets uteområde
	Nøtterøy Historielag	Bygningsvern/stilhistorie
	Oseberg tekstilgruppe	Åpne dager med aktivitetstilbud
	Vestfold Knivlag	Fagkvelder/møter/arr.
	Vestfold Husflidslag	Fagkvelder/arr.
	Tønsberg Husflidslag	Sommerskole barn (8-14)
	Norsk Arkeologisk Forening	Fagkvelder
Vestfoldarkivet og Samlingsforvaltningen	Slekt og data Vestfold	Digitalisering av arkiv
	Slekt og data Vestfold	Veiledning på lesesalen
	Pensjonister fra bedrifter	Ordning av arkiver fra Kaldnes mek. verksted og Trosvik verft
Samlingsforvaltningen	Holmestrand Museumsforening	Om-emballering og registrering av foto, innlegging av metadata i digitale filer på FotoWeb
Haugar kunstmuseum	Venneforeningen Haugar Vestfold Kunstmuseum	Arrangementer, donasjoner, markedsføring, fordelsprogram og informasjon

### Faglige nettverk

Det er mange og viktige faglige nettverk som museene og arkiv i Norge kan delta i. Vestfoldmuseene er deltakere i flere av disse. Vi deltar på ulike nivåer, men felles er at deltakelse bidrar til støtte og utvikling på våre kjerneoppgaver.

ENHET	NETTVERK
Berger museum	Nettverk for teknologi- og industrihistorie
	Norges museumsforbund – seksjon for forskning
Jernverket Eidsfoss	Bergverksnettverket
Jernverket Eidsfoss og Larvik Museum	Herregårdsnettverket
Munchs hus	Munch-nettverket
	Norske kunstnerhjem
	Iconic houses
Hvalfangstmuseet	Det nasjonale museumsnettverket for sjøfart (Sjøfartsnettverket)
Larvik Museum	Nordisk Slotts- og herregårdsnettverk
	ENCOUNTER – europeisk herregårdsettverk
Nord-Jarlsbergmuseene	Det nasjonale nettverket for teknologi og industri
	Det nasjonale nettverket for arbeiderkultur og arbeidslivshistorie
	SIKA – Seksjon for industri, kommunikasjon og anlegg

ENHET	NETTVERK
Midgard vikingsenter	Den norske historiske forening
	Norsk forum for eksperimentell arkeologi
Slottsfjellsmuseet	Museumsnettverk for bygningsvern og tradisjonshåndverk
	Norsk Borgsenterers forsknings- og formidlingsnettverk
	Nasjonalt museumsnettverk for kulturlandskap
	Nasjonalt nettverk for drakt og tekstil
Samlingsforvaltningen	Fotonettverket
Vestfoldarkivet	Nettverk for fylkeskoordinerende institusjoner og nasjonale bevaringsinstitusjoner for privatarkiv
	Bergverksnettverket (museenes bergverksnettverk)
	Det Aktive Museet (DAM)
	Demokratinetnettverket
Haugar kunstmuseum	Det nasjonale nettverket for kunstmuseer
Stab v/ FoU-koordinator	Samtidsnett

### Samarbeid

I tillegg til nettverkene samarbeider Vestfoldmuseene tett med aktuelle kompetansemiljøer:

ENHET	ANDRE KOMPETANSEMILJØER
Jernverket Eidsfoss	Næs jernverksmuseum
	Universitetet i Sørøst-Norge
Hvalfangstmuseet	Universitetet i Oslo. Institutt for Kulturstudier og Orientaliske Språk. Samarbeid om praksisplass ved museet for masterstudent
	Universitetet i Sørøst-Norge, bistand/tilrettelegging for forsker. Tematikk: hvordan hvalens historie blir formidlet og forstått i samspillet mellom museumspedagog og elever
	Taksidermist Lars Koefoed. Samarbeid om restaurering av gjenstander i museets eldste del i tilknytning til fornyelsesprosjektet som startet høsten 2020
	Norsk institutt for naturforskning (NINA) rådgivning i forbindelse med forarbeider til beplantning av takterrasse
	Kulturarv, Vestfold og Telemark Fylkeskommune, samarbeid om 3D-skanning av utstillinger og hvalbåt
Larvik Museum	Norsk Institutt for Kulturminneforskning, viktig forsknings- og kompetansekontakt for Herregård/nyere moderne tid
	Universitetet i Sørøst-Norge, samtaler i gang om samarbeid nyere moderne tid, eksempelvis studentoppgaver
	Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU). Samarbeid om dokumentasjon og forskning på barokkens hagekunst
	Norges tekniske og naturvitenskapelige universitet. Samarbeid om prosjekt i Herregårdens hage i 2021 er viktig for å visualisere muligheter for utvikling
Berger museum	Samdrift med Fossekleiva kultursenter

ENHET	ANDRE KOMPETANSEMILJØER
Slottsfjellsmuseet	Færder kommune destinasjonsutvikling
	USN-Universitetet i Sørøst-Norge, samarbeid særlig med historie-seksjonen
	Vest-Telemark Museum, spesielt mht. bygningsrest
	Telemark Museum, Skien, div. fagmiljøer
	Lågdalsmuseet, Kongsberg, ant. bygningssteder for Buskerud
	Nidarosdomens restaureringsarbeid
	NTNU
	NIKU
	ANNO museum
	Østfoldmuseene
	Folkemuseet
	Byantikvaren i Bergen
	UiB
	Forsvarsmuseet, Akershus
Vestfoldarkivet	Arkivarforeningen (ledervervet, medlemmer)
	Universitetet i Sørøst-Norge
	KAI-miljøet (kommunearkivinstusjoner)
	Redaktør i Arkheion. Fagblad om arkiv, gis ut av kommunearkivinstusjoner og Vestfoldarkivet er medeier
	Kommunearkivinstusjonenes Digitale RessursSenter (KDRS)
	AMB-Media AS – nestleder i styret
	Nettverk for koordinering av privatarkiv (nasjonalt og i fylkene)
Samlingsforvaltningen	Nordisk Konservatorforbund Norge (NKF-N) [verv]
Haugar kunstmuseum	Sparebankstiftelsen DNB, Dextra Artes
Thor Heyerdahl-instituttet	Kon-Tiki museet. Videreutvikling av samarbeid om framtidige prosjekter
	UiO, sosialantropologi. Samarbeid om foredrag i foredragsserien Grenseløse Larvik
	Universitet i Milano, Italia. Digitalt seminar med tema: Thor Heyerdahls miljøengasjement, Ra 1 og Ra II ekspedisjonene. Fokus på forurensning og verdenshavene samt TH kulturarv
	Universitet i Genova, Italia. Digitalt seminar med tema: Thor Heyerdahls miljøengasjement, Ra 1 og Ra II ekspedisjonene. Fokus på forurensning og verdenshavene samt TH kulturarv
	Glasgow Caledonian University. Samarbeid om prosjekt Heritage and destinations attractions for Vestfold og Telemark
	Heriot Watt University, Skottland. Samarbeid om prosjekt Heritage and destinations attractions for Vestfold og Telemark
	Augsburg University, Minnesota. Samarbeid om The Thor Heyerdahl International Day 2021
	Vest-Agder museum. Samarbeid om The Thor Heyerdahl International Day 2021
Midgard vikingsenter	Organisasjonen «experimental archaeology»

Barn i kreativ utfoldelse,  
Slottsfjellsmuseet.  
Foto: Ellen Asplin



# Vi bidrar til et bedre samfunn gjennom bærekraft, mangfold og dialog

I handlingsplan for 2020 hadde vi følgende strategiske valg: **Være aktuelle og delta i samfunnsdebatten. Vi skal benytte vår faglige frie rolle til å stille kritiske spørsmål om både fortid og nåtid. Den unike kunnskapen som Vestfoldmuseenes ansatte besitter skal bidra til ulike syn på aktuelle saker og debatter.** Dette gjør vi gjennom ulike aktiviteter.

Disse tiltakene fra handlingsplanen 2020 er det jobbet med gjennom året. Vi har gitt våre uttalelser i relevante saker gjennom året samt deltatt i plan- og høringsprosesser. Vi formidler samtidskunst ved Haugar kunstmuseum. Haugar skiftet forøvrig navn og fjernet «Vestfold» for å markere sin plass i det nye storfylket.

Flere mål i ny strategi avdekker at vi ønsker å jobbe bredere enn tidligere. Museene og arkivenes samfunnsrolle er å bevare, forske på og formidle kulturarv og bruke dette til blant annet å skape mer mangfold og øket samfunnsdialog. Vi må ha bærekraft med oss i alle valg vi tar om det er knyttet til bruk av ressurser, valg av leverandører eller i formidlingen. Museene og arkivene er en del av samfunnet, og samfunnets utfordringer er våre utfordringer. Våre tiltak knyttet til dette målet, viser at vi arbeider offensivt.

## Mangfold og inkludering

Museene skal speile dagens samfunn. Det betyr at vi i all vår aktivitet skal ha fokus på hvem vi er til for og hvilke tjenester vi tilbyr. Våre brukere er mangfoldige, men vi vet at de som besøker oss på stedene ikke helt gjenspeiler dette. Det vil vi ha fokus på fremover i tråd med føringer fra staten.

I løpet av året var tre personer inne på tiltak fra NAV og Fønix, i tillegg til en frivillig student. Disse bidro blant annet med fotoregistrering, overføring og digitalisering av materiell.

Slottsfjellsmuseet og Træleborg skole i Tønsberg gjennomførte samproduksjon av utstilling i Slottsfjellttårnet fra juni. Motto: Gjennom kunnskap og kreativitet til eierskap og styrket identitet. I tillegg ble det gjennomført sommerskole for De unges orkesterforbund, sommeren 2020.

Munchs hus tilrettela for besøk for flere skoleklasser med særskilte behov.

Hvalfangstmuseet hadde fem klasser fra Fønix integrering på omvisninger gjennom året.

Larvik Museum gjennomførte to aktivitetsdager i samarbeid med NAV Intro. I tillegg har museet tilrettelagt for – og samarbeidet om – en midlertidig utstilling om Larviks innvandringshistorie, produsert av innvandrergupper i Larvik. Planlagt åpning for denne utstillingen på Larvik museum i oktober 2021.

Kulturrådet ønsket innspill angående mangfold og inkludering fra Vestfoldmuseene. Det ble utformet et innspillsnotat med påfølgende dialogkonferanse initiert av Kulturrådet. Flere av Vestfoldmuseenes formidlingsopplegg, som «Det angår også deg» og «Du er FRI» er prosjekter som åpner for og diskuterer mangfoldsperspektiver.

Haugar kunstmuseums utstillingsprogram tar opp ulike problemstillinger i samfunnet og legger til rette for refleksjon og diskusjon. På grunn av covid-19 ble dessverre programmet redusert i sitt mangfold grunnet utsatte utstillinger og avlyste arrangementer.

## Vi er en attraktiv arbeidsplass som arbeider effektivt med måloppnåelse

De konsoliderte museene er kompliserte virksomheter som drifter og utvikler enheter og arenaer med til dels svært ulike formål. Det er essensielt at virksomheten styres på en slik måte at synergier kan hentes ut og at alle, både eksternt og internt, kjenner virksomhetens mål og virkemidler. Riktig kompetanse, god virksomhetsstyring, utviklingsfokus og strategisk kommunikasjon er nøkkelen for at de konsoliderte museene skal lykkes.

### Organisasjonsutvikling

I 2020 ble det nedsatt et prosjekt for å jobbe med organisasjonsutvikling. I prosjektet deltok kolleger fra ulike nivåer, avdelinger og med ulik kompetanse. Det ble kjøpt inn noe ekspertise for å sikre god prosess og ansatte ble involvert gjennom arbeidsverksteder. Målet var å legge frem et forslag til organisasjonsmodell som skulle legge til rette for å etterleve de strategiske målene og å kunne innfri krav og forventinger som stilles til oss. I ny modell, som implementeres 1. mars 2021, er det lagt vekt på samhandling, arbeid på tvers, utvikling og færre avdelinger. Ny finansieringsmodell besluttet i 2020 gir oss en mulighet for å justere organisasjonen i større grad enn tidligere.

### Universell utforming

Universell utforming kan være en utfordring på museer med eldre bygningsmasse. I Vestfoldmuseene er det særlig Slottsfjellsmuseets anlegg på tunet som ikke er universelt utformet alle steder. Hvalfangstmuseet tok i bruk nye lokaler i 2020. Dette bidro til at universell utforming nå er svært forbedret. Museet er ellers i stor grad tilrettelagt med god tilgang for alle, og det arbeides med tiltak der dette ikke er tilfredsstillende i dag.

Våre nettsider følger EUs webdirektiv om universell utforming av offentlige nettsted. Vi følger også retningslinjer gitt av Utlitsynet.

Museene har tydelig informasjon til publikum om ledsagerbevis.



DKS på Skolestua,  
Jernverket Eidsfoss.  
Foto: Kasper Søyland



## Arbeid for å hindre trakassering

Psykososialt arbeidsmiljø er et viktig tema og fast punkt på alle AMU-møter. Arbeidsgiver har lagt til rette for varslingsrutiner via avvikssystem.

## Utvikling av arenaene

I handlingsplan fra 2020 lå følgende strategiske prioritering **Utvikle regionale og nasjonale attraksjoner. Vestfoldmuseene skal arbeide for å styrke steder som har potensial til å bli attraksjoner. Vi skal først og fremst legge til rette for den historiske interessen og utforskertrangen hos Vestfolds befolkning. Samtidig skal vi tiltrekke oss et nasjonalt og internasjonalt publikum.** Dette gjør vi gjennom ulike aktiviteter.

Våre eiere signaliserer sterkt ønske om å styrke og videreutvikle enhetene. Det har vært en god utvikling over mange år på mange av anleggene. Dette fokuset vil museet, sammen med eierne, fortsette med også i årene som kommer. Gjennom rapporteringsåret jobbet vi med følgende utviklingsplaner

ENHET	HVA ER UTVIKLET I 2020	PLAN FOR VIDERE UTVIKLING
Aluminiummuseet	Utvidete åpningstider. To nye DKS- opplegg relatert til ny utstilling. Se DKS-tilbud.	Aktiv markedsføring. Styrke samarbeidet med Hydro og Holmestrand kommune for synliggjøring av museet. Utvikle publikumstilbudet. Lage katalog om museets nye utstilling og samarbeide med nettverk og universitet om utvikling av digital formidling
Jernverket Eidsfoss	Godsvogn ferdig restaurert, utenfor Eidsfos jernverksmuseum	Utstilling inne i vogna åpnes sommer 2021
	Samordning av turistinformasjon og museumsdrift	Utstilling om jernbanehistorie i Snekkerverkstedet Videreføres og styrkes i 2021
Munchs hus	Munchs digitale hage	Utvikling av app, skal gjennom visuelle og audiovisuelle virkemidler gi opplevelse av Munchs hage
	Munch Lær	Digitalt formidlingsprogram ved bruk av mobil og nettside. Flere bruksområder mot ulike målgrupper
	Nye severdighetsskilt og infoskilt	Søknad sendt Statens vegvesen og fylkeskommunen
	Ny museumsbutikk	Er flyttet ut av atelier og reetablert i tilknytning til kontor/ formidlingslokale i rådhuskvartalet
	Ny utstilling og organisering av atelieret.	Munchs atelier rendyrket som formidlingsarena atelier. Ny utstilling med Munchs rammer og verktøy
	Munch og mat	Samarbeid mellom destinasjonsselskapene i Osloregionen og Munchnettverket om å samle mattilbudet på Munch-stedene i artikkel på nett og kampanje
	Video-omvisning Munchs hus – Lidenskap og ly i Åsgårdstrand	Digital engelskspråklig omvisning fra Munchs Åsgårdstrand og Munchs hus. Tilgjengelig på digitale flater
Film «Emin and Munch. Between the clock and the bed.»	Film om Munch og Tracey Emin fra bl.a. Munchs hus og Åsgårdstrand. Vist bl.a. på BBC UK og BBC World news	

ENHET	HVA ER UTVIKLET I 2020	PLAN FOR VIDERE UTVIKLING
Hvalfangstmuseet	Fornylsesprosjekt i museets eldste del (kjeller og sal) påbegynt høsten 2020	Todelt prosjekt over flere år. Første del: Restaurering av utstillingslokalet og gjenstander. Andre del: Hva og hvordan museet vil formidle gjennom utstillingene
	Nye publikumsfasiliteter og utsmykning	Supplere eksisterende utsmykning innendørs med flere gjenstander og informasjonsskilt. Utsmykke fasaden utvendig
	Insektsvennlig/bærekraftig takterrasse	Vil gi både besøkende og insekter et godt uterom, i samarbeid med Gjennestad vgs. Barnehager er invitert til å delta i et undervisningsopplegg om insekter og miljø
	Samarbeid med Scottish Norwegian Connection og mulig Dumfries museum	Prosjekt om norske hvalfangere som ble soldater i Skottland under 2. verdenskrig. Vil etter planen resultere i en utstilling
	Introfilm for nettsider. Et samarbeid med Ferryman Films	Museet bidrar med kompetanse til Stopars pågående filmproduksjon om hvalskytter Lars Andersen
Larvik Museum	Grunnlag og forutsetninger for utvikling av Herregården – Tollerodden området som attraksjon: Søknad til staten Herregården #revitalisert. DIVE-undersøkelse Herregården – Tollerodden	Plan for Herregården med omgivelser ferdigstilles i 2022/23. Dokumentasjon og forskning, restaurering, formidling og sikkerhet.  Eksterne konferanser og møter
	Samarbeid om undersøkelse av hageområdet er etablert mellom Larvik Museum, Larvik kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Innspill/deltakelse til pol. saker vedr. hageområdet og ny lokalisering av Larvik Museum. Deltakelse og ledelse av prosjekter i hageområdet i jubileumsåret
Midgard vikingsenter	Palisade ferdigstilt og tatt i bruk	Bruke palisaden i formidlingen av kulturhistorien, og ved arrangementer som Vikingfestivalen og Midgardsblot
	Nye elementer på vinglekeplassen, leke-tronstol	Et tilbud til barnehager og familier, også når museet er stengt. Ellers brukes lekeplassen i formidling til barn og unge
	«Skallbygget»: Bygges rundt og over de eksisterende sidebygningene ved Gildehallen	Hensikten er å kamuflere det moderne uttrykket de nåværende byggene har. Etter ombygging vil byggene fremstå som et enkelt bygg basert på byggeteknikker fra vikingtiden. Dusjanlegg for frivillige og medarbeidere settes inn
	Tribunen står nå klart etter noen forsinkelser grunnet korona	Planen er å bruke tribunen som et amfiteater ute. Teater, spel, konserter m.m.
	Fornyng av møbler i kafé med omlakkering	Har gitt et bedre og nyere uttrykk i kafeen, og skaper høyere trivsel for besøkende
	Nytt display kjøledisk / kjøleskap i kaféen	Brukes til salg av mat og drikke i kafeen
	Selfie-vegg ved hovedinngang til Midgard	Et steg i planen om å skape et utendørsmiljø rundt Midgard som bidrar til trivsel og økt oppmerksomhet i sosiale medier
	Bifrost. Har startet prosjektet	Meningen er å skape en spennende skulptursti med naturvennlige trefigurer som vil bidra til artsmangfoldet på Borre
	Kunst på kontainer: Kunstneren Mathis har laget kunst som dekorerer kontainerveggene	Vil trekke flere mennesker inn til Midgard ettersom kunsten synes fra veien
	Høysete i Gildehallen. Utformet av Oseberg Viking-arv og basert på reelle middelalderstoler 7 høyseter	Bidrar til den autentiske historiske opplevelsen i Gildehallen. Inkorporeres i formidlingen
	Hems i Gildehallen	Brukes til lagring av vikingtelt
«Historisk» avlastningsbord i Gildehallen	Brukes under servering Gildehallen	
Slottsfjellsmuseet	Norsk borgsenter	Se eget avsnitt

ENHET	HVA ER UTVIKLET I 2020	PLAN FOR VIDERE UTVIKLING
Thor Heyerdahl-instituttet i samarbeid med Vestfoldarkivet	Arbeid med privatarkivene til Bjørn Heyerdahl, sønn av Thor Heyerdahl	Prosjektperiode 2020–2022. Kartlegging av arkivmateriale, i dialog med Vestfoldarkivet, Bjørn Heyerdahl, Kon-Tiki museet mfl.
	Thor Heyerdahl- utstilling og foredrag	Prosjektperiode 2020–2021
Thor Heyerdahl – instituttet i samarbeid med Larvik kommune	Dialogmøte om Thor Heyerdahl senter i Larvik	Framdriften avhenger av prosjekteier Larvik kommune
Vestfoldarkivet	Etablering av Norsk bergindustriarkiv. Samarbeid med andre sektorarkiver og Arkiverket	Prosjektperiode fortsetter ut 2021, med overgang til varig drift. Inngå avtaler om avlevering av arkiver med bedrifter. Inngå samarbeidsavtaler med regionale arkivinstitusjoner om deponering
Haugar kunstmuseum	Et samarbeid med cafedriver/kulturarrangør, og konseptutvikling for videre drift er under arbeid	Etablere Haugar kunstmuseum som kulturell storstue med et bredt spekter av aktiviteter og en stor utendørsscene
	Arbeid med planer rundt overbygget borggård	Flytte kunstmuseets publikumsfasiliteter ut i borggården for å utøke utstillingsarealet

## Innlemmelse av Thor Heyerdahl-instituttet

Den 1. juni 2020 ble Thor Heyerdahl-instituttet innlemmet i Vestfoldmuseene IKS etter at Kulturdepartementet i 2015 anmodet om fusjon mellom partene. Instituttet har igangsatt og gjennomført en rekke nasjonale, internasjonale, regionale og lokale prosjekter siden 2002. Instituttet har gjennom mange år opparbeidet en prosjektportefølje og har skaffet seg erfaring i å jobbe med tverrfaglige prosjekter i samarbeid med norske og utenlandske universitet, forvaltningsnivåer og organisasjoner.

Thor Heyerdahls ekspedisjoner og arkiver ble innlemmet på UNESCOs verdensarvliste i 2011. Thor Heyerdahl-instituttet har gjennom en årrekke arbeidet med å arrangere en internasjonal konferanse «The Thor Heyerdahl International Day» som hedrer Thor Heyerdahl og setter en global problemstilling på dagsorden. Flere av FNs bærekraftsmål har vært temaer siden 2006.

Instituttet har de siste årene lyst ut en årlig stipendordning rettet mot ungdom i aldersgruppen 16–19 år. Den gjennomføres som en konkurranse for videregående skoler. Målsettingen er å stimulere ungdom til å sette fokus på et globalt tema og videreutvikle Thor Heyerdahls kulturarv.

Thor Heyerdahl-instituttets formål skal videreutvikles innenfor Vestfoldmuseene, innenfor områder som forskningssyn, miljøvern, kulturforståelse og økologi. Aktuelle globale eller internasjonale problemstillinger settes på dagsorden gjennom prosjekter, foredrag, konferanser og seminarer. Instituttets aktiviteter er i Thor Heyerdahls «ånd».

## Selskapskontroll

Høsten 2019 gjennomførte Vestfold Kommunerevisjon en selskapskontroll av Vestfoldmuseene på bestilling fra kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune. Vestfoldmuseene har jobbet systematisk gjennom 2020 for å svare ut anbefalinger fra rapporten. Blant annet er det laget gode rutiner for offentlige anskaffelser og satt fokus på helhet og synergieffekter ved inngåelse av gode innkjøpsavtaler sentralt. Ledelsen arbeidet med utvikling der disse punktene er hensyntatt. Videre kom selskapsavtale på plass i slutten av året, godkjent politisk av alle eiere og vedtatt av representantskapet i desember.



Foto Bengt Jonsson,  
Sebra Film AB



## HVALFANGSTMUSEET

Hvalfangstmuseet består i dag av museumsbygningen med utstillinger, museumsbåten Southern Actor og samlingene som er oppbevart i fellesmagasiner og bibliotek.

Foto: Atle Møller



# Styrets beretning

Vestfoldmuseene IKS ble stiftet den 22. januar 2009 med ni kommuner i Vestfold samt Vestfold og Telemark fylkeskommune som eiere. Selskapet eies per 31.12.2020 etter kommunesammenslåinger av syv kommuner og fylkeskommunen. Til grunn for opprettelsen av selskapet ligger selskapsavtale og samarbeidsavtaler med hver eier i tillegg til avtale med Stiftelsen Vestfold fylkesmuseum. Selskapet er regulert av Lov om interkommunale selskaper.

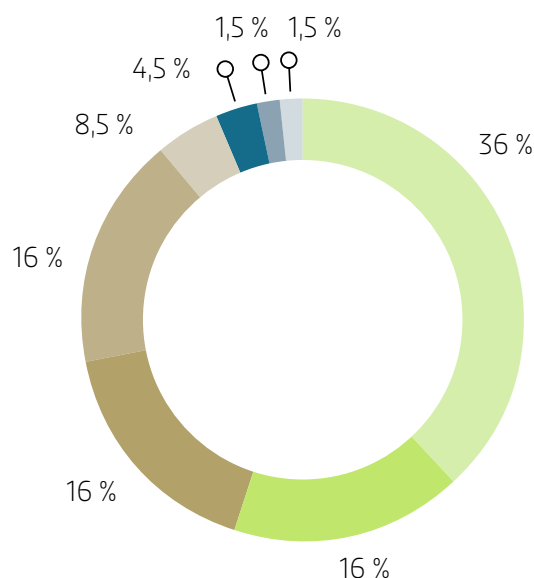
Vestfoldmuseene har driftsansvar for følgende enheter: Aluminiummuseet, Berger museum, Jernverket Eidsfoss, Munchs hus, Midgard vikingsenter, Slottsfjellsmuseet, Haugar kunstmuseum, Hvalfangstmuseet, Larvik Museum, Vestfoldarkivet, og fellestjenesten Samlingsforvaltningen.

Året 2020 ble et svært spesielt år med korona-pandemi, nedstengte museer i flere uker og reduserte besøkstall. Vestfoldmuseene har hatt publikumsarenaene åpne med tilbud til publikum i hele perioden bortsett fra de ukene det var nasjonal nedstenging i perioden 12. mars til medio juni.



## Eiere

Vestfold og Telemark fylkeskommune	36 %
Sandefjord kommune	16 %
Tønsberg kommune	16 %
Larvik kommune	16 %
Horten kommune	8,5 %
Holmestrand kommune	4,5 %
Færder kommune	1,5 %
Drammen kommune	1,5 %



Fra 1. januar 2020 kom Færder kommune inn på eiersiden. I tillegg er Drammen kommune inne på eiersiden etter sammenslåing med tidligere Svelvik kommune.

## Styret

Styret består av syv medlemmer:

**Vidar Ullenrød**, styreleder

**Gunnar Friberg**, nestleder

**Jorid Sønju**, styremedlem

**Erik Bjune**, styremedlem

**Bente Foshaug**, styremedlem

**Kim Solberg**, ansattvalgt

**Tone Lyngstad Nyaas**, vara  
ansattvalgt

(**Kristin Halaas**, ansattvalgt i  
permisjon)

Det ble avholdt åtte styremøter  
i 2020.

## Representantskap

Representantskapet er selskapets øverste myndighet og består av 8 medlemmer. Det har vært avholdt to representantskapsmøter i perioden. I tillegg ble det i 2020 avholdt to eiermøter med tema avtaleverk og finansieringsmodell.

Ny selskapsavtale ble vedtatt politisk av alle eierne og i representantskapsmøtet den 18. desember. Samarbeidsavtaler med alle kommuner ble vedtatt politisk og signert. Representantskapet vedtok i sitt møte i desember å terminere eieravtalen fra 2009, og noen viktige punkter er overført til selskapsavtalen. Ny finansieringsmodell ble også vedtatt i samme møte, og trer i kraft fra januar 2021.

## Formål, § 4 i Selskapsavtalen

Vestfoldmuseene IKS skal drive og videreutvikle museum og arkiv i selskapet ved å:

- Forvalte samlinger, kunst- og kulturhistoriske gjenstander, arkiv og immateriell kulturarv.
- Drive aktiv samlingsutvikling.
- Dokumentere, forske i, og formidle lokal, regional, nasjonal og internasjonal kunst, kulturarv og kulturhistorie.
- Være en tydelig samfunnsaktør.
- Utføre eksterne oppdrag innenfor arkiv og kulturhistorie.
- Følge ICOMs og ICAs etiske regelverk.

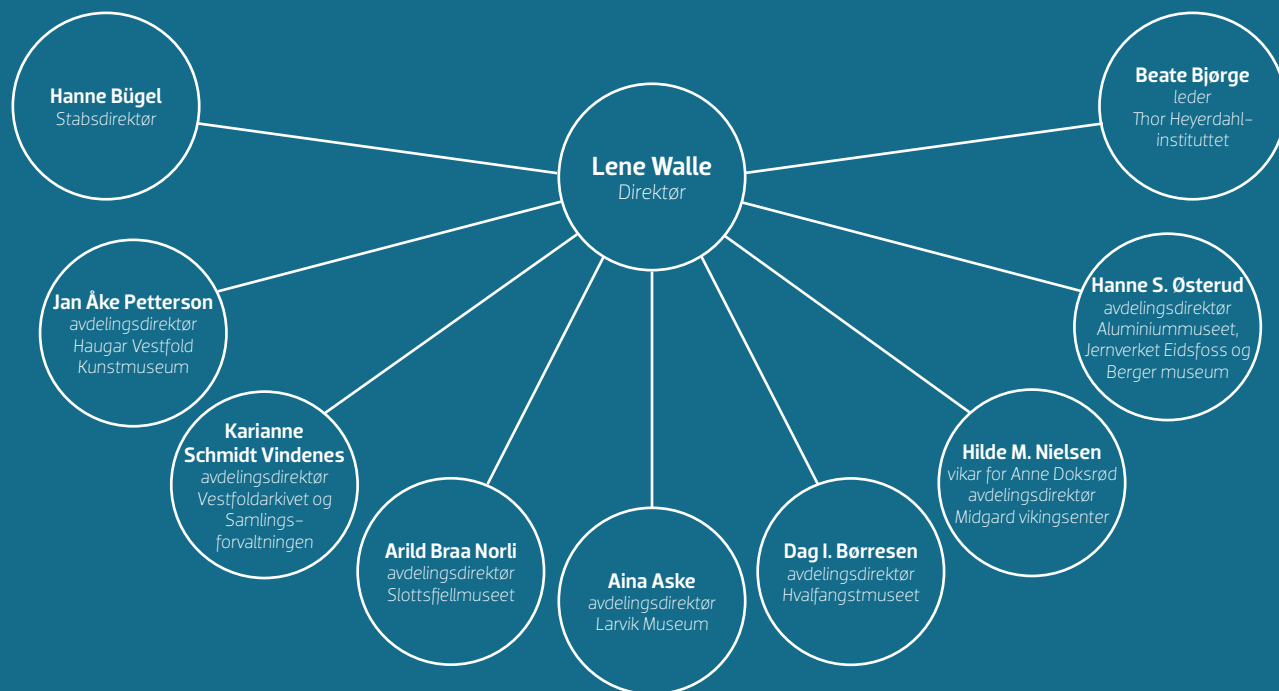
Alle enhetene til deltakerkommunene skal videreføres som en del av selskapet. I selskapets budsjetter og planer skal aktivitetene for hver enkelt enhet klart fremgå.

Selskapet skal ikke eie samlinger, bygninger el., men disponere disse iht. samarbeidsavtaler mellom eierne av disse og selskapet.

## Organisasjon

Vestfoldmuseene ledes av direktør Lene Walle som har følgende ledergruppe per 31.12.2020:

Det har pågått et organisasjonsutviklingsprosjekt gjennom deler av året som resulterte i nytt organisasjonskart som er besluttet å gjelde fra 1. mars 2021.



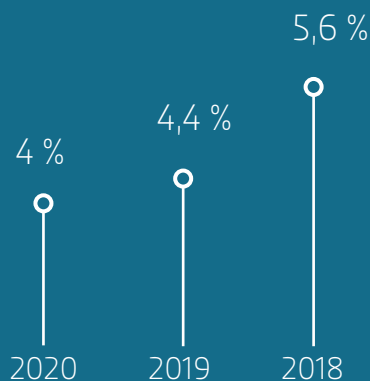
## Ansatte

Pr. 31.12.2020 hadde selskapet 89 ansatte hvorav 59 kvinner og 30 menn, fordelt på 77 årsverk. Antall ansatte økte i 2020 med 9 personer. 2 av disse hadde rett til fast ansettelse i deltid etter mange år i engasjement. 1 er overført ifm. Thor Heyerdahl-instituttet. De øvrige 6 er i midlertidige engasjementer eller vikariater, der 2 av dem ble avsluttet i 2020.

Selskapet har i 2020 ikke iverksatt spesielle tiltak som fremmer likestilling, men har fokus på dette i forbindelse med rekruttering.

I forbindelse med pandemisituasjon er det ikke iverksatt permitteringer, men alle ansatte er sysselsatt med relevante faglige oppgaver.

## Sykefravær 2020



## Driftsresultat

**561 120** kr

## Salgsinntekter

**6 955 116** kr

## Egenkapital

**47 268 846** kr



## Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet var i 2020 på 4 prosent, hvorav 2,5 prosent langtidssyke. Sykefravær og arbeidsmiljø følges opp gjennom selskapets HMS- og IA-arbeid, og i fire årlige AMU-møter.

Det ble gjennomført årlige medarbeidersamtaler med faste ansatte. Ingen alvorlige skader ble innmeldt i perioden.

Det er ikke satt i gang tiltak for å fremme formålet i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Vestfoldmuseene tilrettelegger arrangement for alle grupper i den grad dette er mulig, men eldre bygningsmasse er lite tilrettelagt for bevegelseshemmede.

## Det ytre miljøet

Selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljøet utover normalt forbruk av strøm, vann, fyringsolje og avfall.

## Økonomi

Driftsresultatet viser et mindreforbruk kr 561 120, som settes av til disposisjonsfond.

Store deler av året var preget av koronapandemi og smitteverntiltak. Ekstra overføring fra Kulturdepartementet til kultursektoren på kr 3 210 000 ble overført for å stimulere til normal drift. I tillegg ble det tildelt kr 2 000 000 for innkjøp av samtidskunst, og disse beløpene ble overført til Stiftelsen Haugar Vestfold Kunstmuseum som foretar slike innkjøp. Selskapet har også besparelser på færre aktiviteter og arrangement, vakhold, rimeligere strøm, lavere reisekostnader og kjøregodtgjørelser gjennom året.

Thor Heyerdahl-instituttet ble innlemmet i Vestfoldmuseene 1. juni 2020 og deres fondsmidler

på kr 3 086 754 ble overført til Vestfoldmuseene. Midlene blir bokført som en inntekt i regnskapet til Vestfoldmuseene i 2020, men hele dette tilskuddet avsettes til disposisjonsfond, øremerket for aktiviteter og arbeid med Thor Heyerdahls formål.

Totalt mottok Vestfoldmuseene i 2020 kr 231 250 fra staten gjennom gaveforsterkningsordningen.

## Finansiering

I henhold til selskapsavtalen er eierne forpliktet til å yte et årlig tilskudd til driften av selskapet. I regnskapsperioden var ordinære driftstilskudd fra eierkommunene til sammen kr 16 240 624 og fra Vestfold og Telemark fylkeskommune kr 27 825 230.

Statlig finansiering er en forutsetning for drift og fastsettes i statsbudsjettet etter årlig søknad. For regnskapsperioden var det ordinære statlige tilskuddet på kr 38 356 000, pluss 624 000 som ble overført til Thor Heyerdahl Instituttet for 1. halvår.

Salgsinntektene i 2020 var totalt kr 6 955 116.

## Egenkapital

Selskapet hadde ingen egenkapital ved oppstart. Egenkapital pr 31.12.20 er kr 47 268 846. Av dette utgjør kr 4 295 822 bundne driftsfond, og 444 262 i bundne investeringsfond. Disposisjonsfond utgjør kr 22 692 056, samt årets resultat kr 561 120. I tillegg inngår kapitalkonto med kr 19 275 586.

## Framtidsutsikter

Selskapet er i hovedsak finansiert gjennom langsiktige avtaler med eierne og tilskudd fra staten. De økonomiske utsiktene er stabile og det økonomiske grunnlaget for fortsatt drift er til stede.

Vidar Ullenrød  
styreleder

Gunnar Friberg

Jorid Sønju

Erik Bjune

Bente Foshaug

Kim Solberg

Tone Lyngstad Nyaas  
(vara)

This document contains 4 pages before this page

Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

### Gunnar Ole Friberg

adf4ff43-11a3-43c0-82ad-3c11ccf8ecf0 - 2021-02-17 10:36:22 UTC +02:00  
BankID - 2ffe5c1d-b30b-44db-bc65-08d3b15edb4b - NO

### Erik Johan Bjune

60400faa-b906-48fb-a222-5e8e0d4cf270 - 2021-02-17 10:43:56 UTC +02:00  
BankID - 8e7f4033-12e6-43cd-be23-76f3364636ba - NO

### Vidar Wang Ullenrød

47767ec2-c203-4994-a682-4a231e577c04 - 2021-02-17 11:39:09 UTC +02:00  
BankID - bdfb1ebe-7fbb-4bec-aa33-2513ece3825c - NO

### Bente Foshaug

3faa662f-94b6-4e33-89ba-f2223b772375 - 2021-02-17 15:04:12 UTC +02:00  
BankID - c55e5fdf-8839-42a1-9f32-246c2912eeda - NO

### Jorid Sønju

17e6d0aa-fec5-4f1c-92ab-28d154328047 - 2021-02-17 17:07:33 UTC +02:00  
BankID - 523d643e-ff56-411e-bf9a-e90bf4b65c29 - NO

### Line Berg Härström

fa336277-2f31-4c80-b467-c01087e7c138 - 2021-02-18 09:57:02 UTC +02:00  
BankID - 6e81d8ed-0252-4bd4-9e18-177105ded48c - NO

### Kim Solberg

e3600cf9-6e8b-40b1-9307-35d6cc0c4c8b - 2021-02-19 09:33:49 UTC +02:00  
BankID - 6c27946b-b682-4bac-8865-560f7626a996 - NO

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende



Barnas Jólefest på Midgard vikingsenter.  
Foto: Caroline Smith

